

Rahandusministeerium

**ÜLEVAADE 2021. AASTAL EESTIS ANTUD
RIIGIABIST JA
VÄHESE TÄHTSUSEGA ABIST**

2022

Sisukord

1. SISSEJUHATUS	3
1.1. Mõisted ja selgitused.....	4
1.2. Riigiabi reeglite ajakohastamine Euroopa Liidus. COVID-19 ja Ukraina sõja mõju.....	6
1.3. Riigiabi aruandluskohustus Euroopa Komisjoni ees	9
1.4. Statistika Eesti poolt Euroopa Komisjonile esitatud riigiabi teatiste ja grupierandi teatiste kohta	9
1.5. Muudatused siseriiklikus seadusandluses	11
1.5.1. Konkurentsiseaduse muudatus	11
1.5.2. Vabariigi Valitsuse 5. juuni 2012. a määruse nr 41 „Riigiabi ja vähese tähtsusega abi registri põhimäärus“ muudatus	12
1.6 Kohtulahendid riigiabi valdkonnas	12
2. RIIGIABI	14
2.1. Riigiabi kogumaht Euroopa Liidus	14
2.2. Riigiabi kogumaht Eestis	14
2.3. Horisontaalne riigiabi ja regionaalabi	16
2.4. Sektoraalne abi	18
2.5. Riigiabi üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamiseks	19
2.6. COVID-19 riigiabi	19
3. VÄHESE TÄHTSUSEGA ABI	20
3.1. Horisontaalne vähese tähtsusega abi	21
3.2. Üldmajandushuvi vähese tähtsusega abi	22
3.3. Vähese tähtsusega abi põllumajandustoodete esmatootmise toetamiseks	23
3.4. Vähese tähtsusega abi kalandussektoris	23
4. RIIGIABI JA VÄHESE TÄHTSUSEGA ABI KOKKU	24
5. RIIGIABI JA VÄHESE TÄHTSUSEGA ABI MEETMED FINANTSEERIMISALLIKATE LÕIKES	26
6. KOKKUVÕTE.....	28
LISA I	29
Lisa II	31
Lisa III.....	39
Lisa IV	41
Lisa V	42
Lisa VI	45

1. SISSEJUHATUS

Rahandusministeeriumile on [konkurentsiseaduse](#) § 49 lõikega 5 pandud ülesanne esitada Vabariigi Valitsusele ülevaade eelmisel aastal Eestis antud riigiabist ja vähese tähtsusega abist. Käesoleva ülevaate sissejuhatuses anname põgusa ülevaate nii riigiabi mõistest kui ka riigiabi reeglite ajakohastamist Euroopa Liidus, mistõttu käsitlemist leiavad ka 2022. aastal toimunud muudatused.

Ülevaate koostamisel kasutas Rahandusministeerium riigiabi ja vähese tähtsusega abi registri¹ ning riigiabi ja vähese tähtsusega abi andjate täiendavate aastaaruannete andmeid. Ülevaade on väljamaksete põhine.

Vastavalt komisjoni määrusele 794/2004² peavad liikmesriigid esitama Euroopa Komisjonile (edaspidi ka *komisjon*) andmed eelmisel aastal antud riigiabi kohta iga aasta 30. juuniks, kuid koondaruande Euroopa Liidus antud riigiabist koostab komisjon üldjuhul aasta hiljem.

Analoogselt eelmise ülevaatega ei sisalda käesolev ülevaade detailset võrdlust mujal Euroopa Liidus antud riigiabiga. Komisjoni viimane aruanne (*State Aid Scoreboard 2020*, avaldatud komisjoni poolt 14. juunil 2021) sisaldab andmeid 2019. aastal Euroopa Liidus antud riigiabi kohta ja on leitav komisjoni kodulehelt³.

Eestis koordineerib riigiabi üldisi küsimusi Rahandusministeeriumi riigihangete ja riigiabi osakond. Põllumajanduse ja kalanduse ning osaliselt metsandusega⁴ seotud abiga tegeleb Maaeluministeerium. Transpordisektoris antava abiga seotud menetluse eest vastutab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. Siseriiklikud riigiabi protseduurireeglid on sätestatud [konkurentsiseaduse](#) 6. peatükis, [maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduses](#) ning [kalandusturu korraldamise seaduses](#).

¹ Riigiabi ja vähese tähtsusega abi register on loodud Rahandusministeeriumis 2009. aastal. Registri põhimäärus on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 5. juuni 2012. a määrusega nr 41 „[Riigiabi ja vähese tähtsusega abi registri põhimäärus](#)“.

² [Komisjoni määrus \(EÜ\) nr 794/2004](#), millega rakendatakse nõukogu määrust (EL) nr 2015/1589, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 kohaldamiseks (ELT L 140, 30.04.2004, lk 1).

³ Vaata täpsemalt ülevaate osast 2.1.

⁴ Maaeluministeerium tegeleb metsanduse selle osaga, mis on reguleeritud [Euroopa Liidu suunistega riigiabi kohta põllumajandus- ja metsandussektoris ning maapiirkondades aastateks 2014–2020](#) (ELT C 204, 01.07.2014) ja [Komisjoni määrusega \(EL\) nr 702/2014](#) Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi põllumajandus- ja metsandussektoris ja maapiirkondades tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 193/1, 01.07.2014).

1.1. Mõisted ja selgitused

Riigiabi - Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi *ELTL*) artikli 107 lõikes 1 sätestatud abi:

„Kui aluslepingutes ei ole sätestatud teisiti, on igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, siseturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust”.

Riigiabi definitsiooni ELTL artikkel ei anna, vaid sätestab tingimused, mis peavad olema täidetud üheaegselt, et abi oleks käsitatav riigiabina. Seega otsustamisel, kas tegemist on riigiabiga, tuleb lähtuda järgmistest aspektidest:

- tegemist on majandustegevusega;
- abi antakse riigi, linna või valla vahenditest (ja/või on omistatav avalikule sektorile);
- abimeetmel on valikuline iseloom, st ta on suunatud teatud ettevõtjale, ettevõtjate grupele või mingite kindlate kaupade tootmiseks;
- abimeede annab eelise abi saajale;
- abimeede moonutab või võib moonutada konkurentsi Euroopa Liidu liikmesriikide vahel ning kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust.⁵

Kuigi ELTL artikli 107 lõige 1 sätestab, et riigiabi on siseturuga põhimõtteliselt kokkusobimatu, nähakse sama artikli lõigetes 2 ja 3 ette abi liigid (erandid), mis on siseturuga kokkusobivad või mida võib siseturuga kokkusobivaks lugeda. Erandid ei tähenda seda, et liikmesriikidel on õigus abi anda või muuta antavat abi enne sellest komisjonile teatamist. Komisjonil on ainuõigus otsustada, kas riigiabi kuulub artikli 107 lõike 2 ja 3 alla, kuid abi kokkusobivuse tõendamise kohustus on liikmesriigil.

Enne komisjonile riigiabi andmise loa taotluse (riigiabi teatise) esitamist ning riigiabi andmise loa saamist ei tohi liikmesriik riigiabi andmist alustada (ELTL artikkel 108), välja arvatud vähese tähtsusega abi ja grupierandiga hõlmatud riigiabi puhul. Nimetatud artikli kohaselt kontrollib komisjon ka kõiki olemasolevaid abikavasid ja võib teha otsuse, millega kohustatakse liikmesriiki lõpetama siseturuga kokkusobimatu abi andmine või muutma abi andmise tingimusi.

Riigiabi võib anda horisontaalsetel eesmärkidel ehk **horisontaalne riigiabi** (näiteks abi teadus- ja arendustegevuseks, abi väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele, keskkonnakaitseabi, tööhõiveabi, koolitusabi, abi kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks), regionaalarengu edendamiseks (**regionaalabi**), sektoraalsetel eesmärkidel ehk **sektoraalne riigiabi** (näiteks abi põllumajandussektorile, kalandussektorile ja transpordisektorile).

Põllumajandussektorile grupierandi määruse 651/2014⁶ alusel antud abi (nt põllumajandustootjatele erimärgistatud diislikütuse aktsiisisoodustus) on ülevaates liigitatud horisontaalse riigiabi, täpsemalt keskkonnakaitseabi alla, sest nimetatud määruse keskkonnakaitseabi artiklit rakendatakse mitmele sektorile ja valdkonnale.

⁵ 19.07.2016 Euroopa Liidu Teatajas avaldatud [riigiabi mõiste teatistes](#) käsitletakse põhjalikult riigiabi definitsiooni kõiki elemente Euroopa kohtute pretsedendiõiguse ja Euroopa Komisjoni otsustuspraktika alusel.

⁶ [Komisjoni määrus \(EL\) nt 651/2014](#) ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1) koos muudatustega.

Põllumajandus- ja kalandussektoris kehtivad tulenevalt ELTL artiklist 42 riigiabi osas erireeglid, mistõttu osadele põllumajandus- ja kalandussektori toetustele ei kohaldata ELTL artikleid 107-109. Käesolev ülevaade sisaldab üksnes riigiabi ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses. Seetõttu ei kajasta ülevaade kõiki põllumajandus- ja kalandussektori toetusi (näiteks osa Eesti Maaelu Arengukava põllumajandussektori toetustest, Kalandusfondi rakenduskava toetused, otse- ja üleminekutoetused, turukorraldusmeetmed). Põllumajandus- ja kalandussektori toetuste ülevaated on kättesaadavad Maaeluministeeriumi [veebilehel](#).

Grupierandiga hõlmatud riigiabi - riigiabi, mida antakse komisjoni järgmiste grupierandi määruste alusel: nr 651/2014, nr 702/2014⁷ ja nr 1388/2014⁸. Grupierandi määrustega kehtestab komisjon tingimused teatud liiki riigiabi andmiseks, tunnistades sellise riigiabi kokkusobivaks ühisturuga ja vabastab seetõttu määruste alusel antava abi riigiabi andmise loa taotluse esitamisest.

Grupierandiga hõlmatud riigiabi kohta komisjon otsuseid ei tee, mistõttu riigiabi meetme grupierandi määrusega kokkusobivuse eest vastutab liikmesriik.

Üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamiseks antav abi on riigiabi, mida antakse Euroopa Komisjoni 20. detsembri 2011. a otsuse⁹ alusel.

Väheste tähtsusega abi (horisontaalne väheste tähtsusega abi¹⁰, põllumajandustoodete esmatootmiseks antav väheste tähtsusega abi¹¹, kalandussektori ettevõtjatele antav väheste tähtsusega abi¹², üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antav väheste tähtsusega abi¹³) ei loeta riigiabiks. Väheste tähtsusega abi on seotud abi ülemmääraga. Väheste tähtsusega abi andmisest ei ole vaja komisjoni teavitada.

Abi vorm - riigiabi ja väheste tähtsusega abi võib anda erinevates vormides nagu toetus, sooduslaen, tagatis, kapitalisüst, maksuvabastus (s.h täielik või osaline maksuvabastus) jne.

Lühendid, mida ülevaates on kasutatud: Alutaguse VV (Alutaguse Vallavalitsus), EAS (Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus), EKT (Eesti Kaubandus-Tööstuskoda), EPKK (Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda), EMKF (Euroopa Merendus- ja Kalandusfond), SA Erametsakeskus (Sihtasutus Erametsakeskus), ETAG (Sihtasutus Eesti Teadusagentuur), HTM (Haridus- ja Teadusministeerium), INSA (Integratsiooni Sihtasutus), IVEK (Sihtasutus Ida-Viru Ettevõtluskeskus), KAM (Kaitseministeerium), KEM (Keskkonnaministeerium), KIK

⁷ Komisjoni määrus (EL) nr 702/2014 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi põllumajandus- ja metsandussektoris ja maapiirkondades tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 193, 01.07.2014).

⁸ Komisjoni määrus (EL) nr 1388/2014, millega tunnistatakse teatavat liiki abi kalandus- ja vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise ja turustamisega tegelevatele ettevõtjatele Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamisel siseturuga kokkusobivaks (ELT L 369, 24.12.2014).

⁹ Komisjoni otsus Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 106 lõike 2 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele avalike teenuste eest makstava hüvitisena antava riigiabi suhtes (ELT L 7, 11.01.2012).

¹⁰ Komisjoni määrus (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist väheste tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013).

¹¹ Komisjoni määrus (EL) nr 1408/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist väheste tähtsusega abi suhtes põllumajandussektoris (ELT L 352, 24.12.2013), muudetud [komisjoni määrusega \(EL\) 2019/316](#).

¹² Komisjoni määrus (EL) nr 717/2014, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist väheste tähtsusega abi suhtes kalandus- ja vesiviljelussektoris (ELT L 190, 28.06.2014).

¹³ Komisjoni määrus (EL) nr 360/2012 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava väheste tähtsusega abi suhtes (ELT L 114, 26.04.2012, lk 8-13), muudeti [komisjoni määrusega \(EL\) 2020/1474](#).

(Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus), KULKA (Eesti Kultuurkapital), KuM (Kultuuriministeerium), kultuuriabi (abi kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks), Lääne-Nigula VV (Lääne-Nigula Vallavalitsus), Rõuge VV (Rõuge Vallavalitsus), MAK (Eesti Maaelu Arengukava), MEM (Maaeluministeerium), MES (Maaelu Edendamise Sihtasutus), MKM (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium), MTA (Maksu- ja Tolliamet), MTÜ Põhja-Eesti ÜTK (MTÜ Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus), Narva LAÖA (Narva Linna Arenduse ja Ökonoomika Amet), PRIA (Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Amet), PTA (Põllumajandus- ja Toiduamet), RAM (Rahandusministeerium), RIA (Riigi Infosüsteemi Amet), RTK (Riigi Tugiteenuste Keskus), SA KredEx (Sihtasutus KredEx), SA Eesti Filmi Instituut/EFI (Sihtasutus Eesti Filmi Instituut), SA Tallinna INK (Sihtasutus Tallinna Ettevõtlusinkubaatorid), TLN KKA (Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet), TLN Strateegiakeskus (Tallinna Strateegiakeskus), SIM (Siseministeerium), Tallinna KSA (Tallinna Kultuuri- ja Spordiamet)¹⁴, TLN Linnakantselei (Tallinna Linnakantselei), TEHNOPOL (Sihtasutus Tallinna Teaduspark TEHNOPOL), TTJA (Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet), VKE (väikese ja keskmise suurusega ettevõtja), üldmajandushuvi vähese tähtsusega abi (üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamiseks antav vähese tähtsusega abi).

1.2. Riigiabi reeglite ajakohastamine Euroopa Liidus. COVID-19 ja Ukraina sõja mõju.

2019. aastal algatas komisjon kehtivate riigiabi reeglite nn **toimivuskontrolli** (i.k. *fitness check*). Selleks avaldas komisjon *on-line* küsimustikud ja koostas eraldiseisvad suunatud küsimustikud erinevate riigiabialaste õigusaktide muutmise vajaduse kohta. Toimivuskontrolli käigus saadud tagasiside alusel koostatud õigusaktide uued eelnõud oli plaanis koostada ja esitada liikmesriikidele arvamuse saamiseks alates 2021. aastast.

Järgnevalt on loetletud toimivuskontrolli tulemusel 2021. aastal uuendatud ning vastu võetud komisjoni õigusaktid:

19.04.2021 võttis komisjon vastu uuendatud ELi suunised regionaalabi kohta perioodiks 2022-2027 ([regionaalabi suunised](#)), kehtestades reeglid, mille kohaselt liikmesriigid saavad anda ettevõtetele riigiabi, et toetada ebasoodsamas olukorras olevate ELi piirkondade majandusarengut, tagades samal ajal võrdsed võimalused kõigile liikmesriikidele. Suunised jõustusid 1. jaanuaril 2022.

2021. aasta juulis võttis komisjon vastu teatise riigiabi eeskirjade täitmise kohta liikmesriikide kohtute poolt (nn [kohtute teatis](#)). Teatise eesmärk on anda liikmesriikide kohtutele suuniseid riigiabi eeskirjade kohaldamise kohta. Teatis ei ole liikmesriigi kohtute jaoks siduv ega mõjuta nende sõltumatust.

¹⁴ Tallinna Linnavolikogu 17.09.2020 otsuse nr 78 punkti 1.4 järgi ühendati Tallinna Kultuuriamet ning Tallinna Spordi- ja Noorsooamet ning loodi nende baasil ametiasutus Tallinna Kultuuri- ja Spordiamet. Viidatud otsuse punkti 1.5 kohaselt anti Tallinna Spordi- ja Noorsooameti noorsootöö osakonna ülesanded üle Tallinna Haridusametile ja punkti 5 kohaselt andis Tallinna Kultuuriamet ja Tallinna Spordi- ja Noorsooamet 1. jaanuariks 2021 asutuse varad, õigused ja kohustused, asjaajamise ning välisprojektid vastavas osas üle Tallinna Kultuuri- ja Spordiametile ning Tallinna Haridusametile.

Eeltoodust tulenevalt kajastatakse registris kõik Tallinna Kultuuriameti toetusmeetmed ja antud abi ning Tallinna Spordi- ja Noorsooameti spordiga seotud toetusmeetmed ja abid Tallinna Kultuuri- ja Spordiameti poolt antud abina.

23.07.2021 võttis komisjon vastu üldise grupierandi määruse nr 651/2014 muudatused¹⁵, peamised neist on järgmised:

- 1) lisati võimalus anda abi projektidele, mida rahastatakse teatavate ELi keskselt hallatavate programmide kaudu (InvestEU; Euroopa horisont; Horisont 2020; Euroopa territoriaalse koostöö projektid) uue mitmeaastase finantsraamistiku alusel;
- 2) sätestati võimalus anda abi meetmetele, mis toetavad rohe- ja digipööret (nt hoonete energiatõhususe projektidele antav abi; vähese heitega maantesõidukite laadimis- ja tankimistaristu jaoks antav abi; abi lairiba püsivõrkudele, 4G- ja 5G-mobiilsidevõrkudele, teatavatele üle-euroopalise digitaalse ühendavuse taristu projektidele, nn ühendamisvautšerid);
- 3) muudeti artiklit läbipaistvuse kohta, ühtlustades avalikustamisele kuuluvate põllumajandussaaduste esmatootmise sektorile ja kalandussektorile antava riigiabi (üksikabi) piirmäära valdkondlikes riigiabialastes õigusaktides toodud piirmääradega.

2021. a oktoobris algatas komisjon üldise grupierandi määruse nr 651/2014 järjekordse muutmise. Komisjoni pressiteade eelnõu kohta on leitav [siit](#).

Eelnõu põhieesmärk on viia üldine grupierandi määrus vastavusse teatavate riigiabi suuniste muudatustega (nt keskkonna- ja energiaabi suunised jm) ning soodustada avaliku sektori toetust ELi rohe- ja digipöördele.

Uue eelnõu muudatused puudutavad peamiselt järgmisi valdkondi:

- regionaalabi
- riskifinantseerimisabi
- teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antav abi
- keskkonna- ja energiaabi.

20.07.2022 valmis komisjonil eelnõu II versioon.

25.11.2021 võttis komisjon vastu kriteeriumid, mis võimaldavad analüüsida üleeuroopalist huvi pakkuvate tähtsate projektide elluviimise toetamiseks antava riigiabi kokkusobivust siseturuga ehk nn [IPCEI teatise](#), mida komisjon rakendab alates 01.01.2022. Kriteeriumide alusel hindab komisjon liikmesriikide toetust piiriülestele IPCEIdele, mis aitavad ületada turutõrkeid, võimaldavad innovatsiooni võtmesektorites, tehnoloogiates ning infrastruktuuriinvesteeringutes, millel on positiivne kõrvalmõju ELi majandusele laiemalt.

06.12.2021 võttis komisjon vastu suunised riskifinantseerimisinvesteeringute edendamiseks antava riigiabi kohta ning lühiajalise ekspordikrediidikindlustuse teatise. Kumbagi dokumenti rakendab komisjon alates 01.01.2022.

[Riskifinantseerimise suunised](#) selgitavad ja lihtsustavad eeskirju, mille alusel saavad liikmesriigid toetada ning hõlbustada idufirmade, väikese ja keskmise suurusega ettevõtete ning keskmise kapitalisatsiooniga ettevõtete juurdepääsu rahastamisele, tagades samal ajal võrdsed võimalused ühtsel turul. Ekspordikrediidikindlustuse teatise¹⁶ sätestatud eeskirjadega tagatakse, et riigi toetus ekspordikrediidile ei moonutaks konkurentsi era- ja riiklike (või riiklikult toetatavate) ekspordikrediidikindlustusandjate vahel ning luuakse võrdsed võimalused eri liikmesriikide eksportijatele.

¹⁵ Komisjoni määrus (EL) 2021/1237, millega muudetakse määrust (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks. Määrus (EL) 2021/1237 jõustus 1.08.2021 ja on leitav [siit](#). Konsolideeritud versioon määruse (EL) nr 651/2014 kõigi muudatuste kohta on leitav [siit](#).

¹⁶ Teatis Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta lühiajalise ekspordikrediidikindlustuse suhtes. Teatise tekst on leitav [siit](#).

27.01.2022 võttis komisjon vastu [ELi kliima-, keskkonnakaitse- ja energiaalase riigiabi suunised alates aastast 2022](#). Komisjon kohaldab suuniseid selleks, et hinnata antud või antava kliima-, keskkonnakaitse- või energiasaldkonna teatamiskohustusliku abi kokkusobivust siseturuga. Uued suunised on viidud vastavusse Euroopa rohelises kokkuleppes sätestatud oluliste ELi eesmärkide ja sihtidega ning muude hiljutiste regulatiivsete muudatustega energeetika- ja keskkonnavaldkonnas, sealhulgas kliimakaitse suurenenud tähtsusega.

Arvestades ühiskonnas aset leidnud sündmuseid, kehtestas Euroopa Komisjon lisaks plaanilistele eelnõudele kaks ajutist kriisiraamistikku.

Seoses COVID-19 pandeemiaga võttis komisjon 19. märtsil 2020. a vastu [riigiabi ajutise raamistiku](#)¹⁷, mille abil said liikmesriigid kasutada majanduse toetamiseks COVID-19 pandeemia kontekstis leevendatud ja paindlikumaid riigiabi reegleid. Ajutine raamistik kehtis 2022. aasta juuniku lõpuni, millest on mõningad erandid. Nimelt saab kuni 30.06.2023 ümber kujundada või konverteerida raamistiku alusel garantiide või laenudena antud abi. Samuti võib kehtestada kuni 31.12.2022 uusi meetmeid, millega toetatakse kestliku taastumise investeeringuid. Uusi maksevõime toetamise meetmeid saab rakendada kuni 31.12.2023. Peale selle on lubatud suurendada ettevõtete püsikulude katmiseks antud abimeetmete eelarvet või teha meetmes muudatusi. Ajutise raamistiku alusel riigiabi andmiseks peavad liikmesriigid taotlema eelnevalt riigiabi andmise luba (esitama komisjonile riigiabi teatise). 2021. ja 2022. aastal Eesti kohta COVID-19 ajutise raamistiku alusel tehtud komisjoni otsused on kajastatud käesoleva ülevaate osas 1.4.

Lisaks COVID-19 ajutises raamistikus toodud tingimustele võimaldasid ka **ELi muud kehtivad riigiabi eeskirjad** aidata likviidsusnappuses või erakorralist päästmisabi vajavaid ettevõtteid. ELTL artikli 107 lõike 2 punkt b („loodusõnnetuste ja erakorraliste sündmuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi“) annab liikmesriikidele võimaluse kompenseerida ettevõtetele erakorralisest olukorrast, nagu COVID-19 pandeemiast, tingitud otsese kahju. Riigiabi andmisel **struktuurivahenditest** kehtivad lisaks riigiabi reeglitele ka struktuurifondide reeglid. Neid reegleid leevendati COVID-19 pandeemiaga seonduvalt nõukogu määruse 1301/2013¹⁸ [muudatusega](#), mille alusel lubati teatud juhtudel, st kui tegemist on vähese tähtsusega abiga (nt komisjoni määruse 1407/2013 alusel) või kui riigiabi antakse riigiabi ajutise raamistiku alusel, toetada ka raskustes olevaid ettevõtjaid¹⁹.

23. märtsil 2022 võttis Euroopa Komisjon vastu nn [Ukraina kriisiraamistiku](#), et liikmesriigid saaksid kasutada paindlikumaid reegleid majanduse toetamiseks seoses Venemaa sissetungiga Ukrainasse. Ukraina kriisiraamistik võimaldab liikmesriikidel i) anda piiratud summas abi ettevõtetele, keda mõjutab praegune kriis või sellega seotud sanktsioonid ja vastusanktsioonid; ii) tagama, et ettevõtetele jääb piisavalt likviidsust; ja iii) hüvitama ettevõtetele erakordselt kõrgetest gaasi- ja elektrihindadest tulenevad lisakulud. 20.07.2022 võttis komisjon vastu kriisiraamistiku esimese muudatused²⁰.

¹⁷ COVID-19 ajutise raamistiku mitteametlikud konsolideeritud versioonid on leitavad [siit](#) ning muudatused eraldiseisvate aktidena on leitavad [komisjoni kodulehelt](#).

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1301/2013, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgiga seonduvaid erisätteid ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1080/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 289).

¹⁹ Raskustes ettevõtjaid ei või siiski toetada kui struktuurivahenditest antakse riigiabi üldise grupierandi määruse (EL) nr 651/2014 alusel.

²⁰ Ukraina kriisiraamistiku konsolideeritud tekst (koos muudatusega) on leitav [siit](#).

1.3. Riigiabi aruandluskohustus Euroopa Komisjoni ees

Vastavalt komisjoni määrusele (EÜ) nr 794/2004 esitab Eesti komisjonile abi andjatelt saadud andmete põhjal iga aasta 30. juuniks andmed eelmisel aastal antud riigiabi kohta. Maaeluministeerium esitab andmed põllumajandus- ja kalandussektoris ning osaliselt metsandussektoris antud riigiabi kohta ning Rahandusministeerium koondandmed ülejäänud valdkondades antud riigiabi kohta. Aruandlus on väljamaksete põhine.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium esitab informatsiooni raudteetranspordi dotatsioonide kohta.

Komisjon koondab liikmesriikide esitatud andmed nn tulemustabeliks (*scoreboard*).

1.4. Statistika Eesti poolt Euroopa Komisjonile esitatud riigiabi teatiste ja grupierandi teatiste kohta

2021. aastal esitas Eesti komisjonile 17 **riigiabi teatist** riigiabi andmiseks COVID-19 ajutise raamistiku alusel. Teatiste kohta on komisjon teinud järgmised positiivsed otsused²¹:

[State Aid SA.61586 \(2021/N\)](#) – *Estonia COVID-19: Emergency assistance to culture organisers in Ida-Viru and Harju County due to the outbreak of COVID-19;*

[State Aid SA.61591 \(2021/N\)](#) – *Estonia COVID-19: Aid to undertakings in tourism and directly related sectors 2;*

[State Aid SA.61615 \(2021/N\)](#) – *Estonia Subsidy schemes to undertakings in Ida-Viru and Harju Counties affected by the COVID-19*²²;

[State Aid SA.62513 \(2021/N\)](#) – *Estonia COVID-19: Support for COVID-19 related R&D;*

[State Aid SA.62690 \(2021/N\)](#) – *Estonia COVID-19 – Amendments to schemes SA.56804, SA.57028 and SA.59278;*

[State Aid SA.62801 \(2021/N\)](#) – *Estonia COVID-19: Aid to production and distribution of films (including cinemas)-EE.*

[State Aid SA.62815 \(2021/N\)](#) – *Estonia COVID-19: Emergency assistance to culture organisers in Estonia;*

[State Aid SA.62825 \(2021/N\)](#) – *Estonia COVID-19: Aid to undertakings in the tourism and retail sectors;*

[State Aid SA.62921 \(2021/N\)](#) – *Estonia COVID-19: Aid to providers of commercial regular bus services;*

[State Aid SA.63122 \(2021/N\)](#) – *Estonia COVID-19: Emergency assistance for operators of experience centres and operators of other buildings used for conferences or similar events that have suffered due to the restrictions on the spread of COVID-19 virus;*

[State Aid SA.63164 \(2021/N\)](#) – *Estonia COVID-19: Emergency aid for the restructuring of a cultural operator's service, product, business process or business model due to a COVID-19 outbreak and emergency aid to cultural and sports public entities, foundations set up by the State and public authorities managed by government agencies due to COVID-19 related restrictions;*

²¹ Otsused on tehtud ainult inglise keeles.

²² Tööpealkiri: COVID-19: Remuneration allowance and partial compensation in connection with COVID-19 disease prevention restrictions to undertakings in Ida-Viru and Harju County.

[State Aid SA.63197 \(2021/N\)](#) – Republic of Estonia COVID-19: Amendments to SA.57014 (2020/N) and SA.58783 (2020/N);

[State Aid SA.63701 \(2021/N\)](#) – Estonia COVID-19: Support to event and conference organisers in the cultural sector;

[State Aid SA.63935 \(2021/N\)](#) – Estonia COVID-19: Exceptional support to fish processors due to COVID-19 outbreak;

[State Aid SA.64220 \(2021/N\)](#) – Estonia COVID-19: Amendments to SA.61591 (TF Section 3.1), SA.62825 (TF Section 3.1) and SA.63122 (TF Section 3.1)²³;

[State Aid SA.100636 \(2021/N\)](#) – Estonia COVID-19: Exceptional support to dairy and pigmeat producers due to the COVID-19 outbreak;

[State Aid SA.100927 \(2021/N\)](#) – Estonia COVID-19: Amendments to the schemes SA.59278, SA.62513, SA.57014 and SA.58783, as already amended.

Lisaks COVID-19 pandeemiaga seotud teatistele esitas Eesti 2021. aastal Euroopa Komisjonile heakskiitmiseks **riigiabi teatise** Eesti regionaalabi kaardi perioodi 2022-2027 kohta. Teatis oli vajalik seoses komisjoni uute „Regionaalabi suuniste“ kehtima hakkamisega alates 1.01.2022. Regionaalabi kaardi koostamise põhimõtted kiideti heaks Vabariigi Valitsuse 07.10.2021 istungil. Teatise kohta tegi Euroopa Komisjon 19.11.2021 positiivse otsuse SA.100251.

Alates 2022. aastast muutus Eesti ELTL artikkel 107 lõike 3 punkti a piirkonnast (nn „punkti a ala“) ELTL artikkel 107 lõike 3 punkti c piirkonnaks (nn „eelnevalt kindlaksmääratud punkti c ala“) ning sellest tulenevalt muutusid (vähenesid) regionaalabi andmise maksimaalsed osakaalud. Vastavalt komisjoni otsusele on perioodil 1.01.2022 kuni 31.12.2027 regionaalabi osakaalud Eestis järgmised:

Eelnevalt kindlaksmääratud punkti c ala nimetus	Kavandatavad abi ülemmäärad
Põhja-Eesti	20% ajavahemikul 1. jaanuarist 2022 kuni 31. detsembrini 2024 ja 15% ajavahemikul 1. jaanuarist 2025 kuni 31. detsembrini 2027
Lääne-Eesti	20% ajavahemikul 1. jaanuarist 2022 kuni 31. detsembrini 2024 ja 15% ajavahemikul 1. jaanuarist 2025 kuni 31. detsembrini 2027
Kesk-Eesti	20% ajavahemikul 1. jaanuarist 2022 kuni 31. detsembrini 2024 ja 15% ajavahemikul 1. jaanuarist 2025 kuni 31. detsembrini 2027
Lõuna-Eesti	20% ajavahemikul 1. jaanuarist 2022 kuni 31. detsembrini 2027
Kirde-Eesti	25% ajavahemikul 1. jaanuarist 2022 kuni 31. detsembrini 2027

Tabelis toodud abi osakaale võib suurendada keskmise suurusega ettevõtjate puhul 10 protsendipunkti võrra ja väikeettevõtjate puhul 20 protsendipunkti võrra.

Alates 1.01.2022 saab suurettevõtjatele regionaalabi anda vaid „uut majandustegevust soodustavaks alginvesteeringuks“²⁴.

Grupierandi teatise esitas Eesti 2021. aastal kokku 80. Määruse (EL) nr 651/2014 alusel esitati 75²⁵ grupierandi teatist erinevate abikavade ja üksikabi kohta, määruse nr 702/2014 alusel on esitatud 4 grupierandi teatist²⁶ ja määruse nr 1388/2014 alusel üks grupierandi teatis²⁷.

²³ Tööpealkiri: COVID-19 - Support to tourism, retail sector and conference venues (amendments to SA.61591, SA.62825 and SA.63122)

²⁴ Uue majandustegevuse definitsioon on toodud [üldise grupierandi määruse](#) artikkel 2 punktis 51.

²⁵ Leitavad [Rahandusministeeriumi kodulehelt](#) (vt „Olemasolevad grupierandi teatised“, numbrid SA.60936 kuni SA.101255) ja [komisjoni kodulehelt](#).

²⁶ SA.61021, SA.61467, SA.62387 ja SA.101080 on leitavad [komisjoni kodulehelt](#).

²⁷ SA.63731, leitav komisjoni [kodulehelt](#).

2021. aastal esitatud grupierandi teatiste suur arv oli seotud peamiselt nende kehtivuse pikendamisega²⁸.

2022. aastal on Eesti esitanud komisjonile 9²⁹ **riigiabi teatist**, sh 2 riigiabi teatist riigiabi andmiseks COVID-19 ajutise raamistiku ja 4 riigiabi teatist Ukraina kriisiraamistiku alusel.

[State Aid SA.102162 \(2022/N\)](#) – *Estonia COVID-19: Assistance to cultural and concert organizers*;

[State Aid SA.102167 \(2022/N\)](#) – *Estonia COVID-19: Re-introduction of measure 1 of scheme SA.56804 and measure 1 of scheme SA.57028, as already amended*;

State Aid SA.102228 (2022/N) - *Amendments to the budget of the Estonian RES and CHP support scheme*³⁰;

[State Aid SA.103257 \(2022/N\)](#) – *Estonia TCF: Emergency support for the agricultural sector*;

[State Aid SA.103350 \(2022/N\)](#) – *Estonia TCF: Ukraine crisis loan guarantee scheme for small and medium-sized enterprises (including micro-enterprises) and large enterprises*;

State Aid SA.64646 (2022/N) – *Estonia : Important Project of Common European Interest on Hydrogen Technology (Hy2Tech)*³¹;

State Aid SA.103786 (2022/N) – *Estonia: Väljaspool Natura 2000 võrgustiku ala asuvate erametsaalade looduskaitseliste piirangute hüvitamise toetus*³²;

[State Aid SA.103788 \(2022/N\)](#) – *Estonia TCF: Guarantees by the Estonian Business and Innovation Agency*;

State Aid SA.103936 (2022/N) – *Estonia TCF: support for investments in the food industry to ensure security in energy supply*³³.

Grupierandi teatise on Eesti esitanud **2022. aastal** kokku 33³⁴. Määruse (EL) nr 651/2014 alusel esitati 29 grupierandi teatist erinevate abikavade ja üksikabi kohta ja määruse nr 702/2014 alusel on esitatud 4 grupierandi teatist.

1.5. Muudatused siseriiklikus seadusandluses

1.5.1. Konkurentsiseaduse muudatus

19.05.2021 võeti vastu konkurentsiseaduse (*KonkS*) muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus. Seadusega sätestati riigisisene selge õiguslik alus ebaseadusliku ja väärkasutatud riigiabi (*edaspidi koos ebaseaduslik riigiabi*) tagasinõudmiseks olukorras, kus Euroopa Komisjon ega Euroopa Liidu Kohus ei ole sellist otsust teinud (*KonkS* § 42 lõiked

²⁸ Grupierandi teatiste suur arv on seotud abimeetmete pikendamisega vastavalt komisjoni määruse (EL) nr 2020/972 artiklile 2(3). Selle muudatusega täiendati grupierandi määruse (EL) nr 651/2014 artiklit 11 „Aruandlus“ järgnevalt: „2. Kui tulenevalt käesoleva määruse kohaldamisaja pikendamisest kuni 31. detsembrini 2023 komisjoni määrusega (EL) 2020/972 (*) kavatakse liikmesriik pikendada meetmeid, mille kohta on komisjonile esitatud kokkuvõtlik teave vastavalt käesoleva artikli lõikele 1, ajakohastab kõnealune liikmesriik kõnealust kokkuvõtlikku teavet seoses kõnealuste meetmete kohaldamisaja pikendamisega ja edastab selle ajakohastatud teave komisjonile 20 tööpäeva jooksul pärast liikmesriigi vastavat meedet pikendava õigusakti jõustumist.“

²⁹ Riigiabi teatiste arv 6.09.2022 seisuga.

³⁰ Komisjon pole otsust veel teinud.

³¹ Komisjoni otsus pole veel avalik.

³² Komisjoni pole otsust veel teinud.

³³ Komisjoni pole otsust veel teinud.

³⁴ Grupierandi teatiste arv 6.09.2022 seisuga.

3-11). Samuti kehtestati tagasinõudmise menetluse tähtajad, sealhulgas aegumistähtaeg ning tagasimaksmisele kuuluva intressi arvestamise alused (KonkS § 42 lõiked 6 ja 8).

Riigiabi tagasinõude peamised reeglid on lühidalt järgmised:

- ebaseadusliku riigiabi tuvastamisel on riigiabi andja kohustatud ebaseadusliku või väärkasutatud riigiabi tagasi nõudma koos intressidega;
- intressi arvutatakse riigiabi väljamaksmisest või muul viisil riigiabi abi saajale kättesaadavaks tegemisest arvates kuni riigiabi tegeliku tagastamise kuupäevani;
- riigiabi andjal ei ole ebaseadusliku riigiabi tagasi nõudmise kohustust, kui komisjon on tunnistanud oma otsusega riigiabi tagantjärele siseturuga kokkusobivaks, kuid sellisel juhul peab abi andja siiski nõudma riigiabi saajalt intressi kuni komisjoni eelnimetatud heakskiitva otsuse tegemise kuupäevani;
- riigiabi saaja peab tagasimakse tegema tagasinõude kättesaamisest viivitamata, kuid mitte hiljem kui 4 kuu jooksul;
- tagasinõude aegumistähtaeg on 10 aastat; tähtaeg hakkab kulgema abi andmisest arvates;
- riigiabi tagasinõue on täitedokument.

1.5.2. Vabariigi Valitsuse 5. juuni 2012. a määruse nr 41 „Riigiabi ja vähese tähtsusega abi registri põhimäärus“ muudatus

Muudatusega viidi põhimäärus kooskõlla erinevate riigiabi ja vähese tähtsusega abi registri (RAR) IT arendustega. Peamiselt puudutasid muudatused Maaeluministeeriumi nimetamist registriandmete esitajaks ning komisjoni määrustega (EL) nr 1408/2013 ja (EL) nr 717/2014 Eestile määratud põllumajandusliku ja kalamajandusliku vähese tähtsusega abi (VTA) piirmäärade järgimise elektroonilise süsteemi kehtestamist.

Põhimääruse varasema redaktsiooni kohaselt esitasid registrile andmeid vaid abi andjad, kuid KonkS kohaselt koondab ja esitab registrile osa põllumajandusliku VTA andmeid Maaeluministeerium. Muudatusega parandati nimetatud vastuolu.

Komisjoni määrustes (EL) nr 1408/2013 ja (EL) nr 717/2014 on vähese tähtsusega abi piirmäärad kehtestatud nii ettevõtte kui riigi lõikes. Varem ei reguleeritud registri põhimääruses riigile seatud piirmäära ehk riigi limiidi järgimiseks kogutavate andmete esitamist. Põhimääruses määrati esitatavate andmete koosseis ning esitamise kord.

Eelnimetatud komisjoni määrustes on sätestatud Eestile kumulatiivsed põllumajandusliku ja kalamajandusliku vähese tähtsusega piirmäärad. Nimetatud summade ületamise vältimiseks esitavad abi andjad registrile kavandatava abi andmed ning Maaeluministeerium kavandatava tootesektori vähese tähtsusega abi andmed. Eelmainitud andmed kuvatakse registris vastavalt põllumajandusliku, kalandusliku või tootesektori broneeringu all. Andmete alusel näitab süsteem jooksvalt vastavat riigi limiidi jääki kolme järjestikuse aasta lõikes.

1.6 Kohtulahendid riigiabi valdkonnas

13. juulil 2022 tühistas Euroopa Liidu kohus [kohtuasjas T-150/20](#) Euroopa Komisjoni [24. jaanuari 2020. aasta otsuse](#) seoses ASile Tartu Agro väidetava ebaseadusliku abi andmisega.

Lühidalt vaidluse taustast: 2000. aasta novembris sõlmisid Eesti Vabariik, keda esindas Põllumajandusministeerium, ja AS Tartu Agro piiratud pakkumismenetluse tulemusel

25 aastaks põllumajandusliku rendilepingu (edaspidi „rendileping“) maatükkide kohta, mille omanik on Eesti Vabariik.

2014. aastal esitati komisjonile kaebus, mille kohaselt andis riik, turuhinnast madalamate rendihindade kujul, AS-le Tartu Agro ebaseaduslikku riigiabi. 24. jaanuaril 2020 otsustas komisjon, et vaidlusalune rendileandmine vastab kõigile ELTL artikli 107 lõikes 1 sätestatud tingimustele ja kujutab endast seega riigiabi. AS Tartu Agro vaidlustas kõnealuse otsuse ning palus selle tervikuna tühistada.

Vaidlustatud otsuses hindas komisjon rendilepingu hindade vastavust turuhinnale Uus Maa OÜ eksperthinnangu alusel selliselt, et määras turuhinnaks eksperthinnangus avaldatud turuhindade aritmeetilise keskmise. Komisjon ei võtnud arvesse, et rendile antud maadest oli põllumaad üksnes 83% (ülejäänud maa oli teiste sihtotstarvetega), mitte 100%. AS Tartu Agro tehtud investeeringutest arvas komisjon rendi hinna hulka vaid pool.

Üldkohus järeldas, et rendisumma turuhinnaga võrdlemisel ja eelise arvutamise raames ei võtnud komisjon piisavalt arvesse eeskätt Uus Maa OÜ aruandes esitatud hinnavahemiku miinimumsummasid ja nende veamäära, rendilepingu sõlmimise ajal valitsenud konteksti, sealhulgas asjaolu, et algul ei olnud ette nähtud rendihinna tõstmist, aruandes toodud andmeid kõnealuste maatükkide suuruse ja kasutusotstarbe kohta ning Eesti Statistikaameti andmete ebatäpsusi. Lisaks tegi komisjon selles kontekstis vea, kui ta jättis arvesse võtmata Eesti ametiasutuste poolt haldusmenetluse käigus esitatud Pindi Kinnisvara analüüsi.

Eeltoodust järeldas Üldkohus, et uurimise käigus on tehtud ilmne hindamisviga ja rikutud komisjonil lasuvat hoolsuskohustust. Komisjoni järeldus, mille kohaselt tuleb pool maaparandussüsteemidesse tehtud investeeringute väärtusest lisada riigi renditulule, ei põhine ühelgi sõnaselgel ja kontrollitaval arvutusel, vaid näib tuginevat komisjoni ebamäärasel hinnangul.

Seega ei olnud komisjoni hinnangus võimalik piisava täpsusega esitada vaidlusaluste täiendavate lepinguliste kohustuste väärtust, ning seetõttu ei võimaldanud see hinnang kindlaks määrata turuhinnale kõige lähedasemat hinda. Samuti ei võrreldud Eesti riigi tegevuse majanduslikku otstarbekust sarnases olukorras oleva eraettevõtja omaga. Seetõttu ei saanud komisjon mõistlikult järeldada, et arvesse võetavat renti tuli suurendada üksnes poole võrra hageja poolt maaparandussüsteemi tehtud investeeringute väärtusest ja tasutud maksude võrra.

Üldkohus tühistas komisjoni otsuse tervikuna.

Käesolevaks ajaks on AS Tartu Agro kogu väidetava ebaseadusliku riigiabi tagastanud. Komisjonil on võimalus kahe kuu jooksul otsuse avaldamisest esitada Üldkohtu otsuse peale apellatsioonkaebus.

2. RIIGIABI

2.1. Riigiabi kogumaht Euroopa Liidus

Komisjoni viimane riigiabi aruanne (*State Aid Scoreboard 2020* ehk nn tulemustabel, avaldatud komisjoni poolt 14. juunil 2021) sisaldab andmeid 2019. aastal Euroopa Liidus antud riigiabi kohta.

Tulemustabeli kohaselt anti 2019. aastal 27-s EL liikmesriigis ja Suurbritannias riigiabi 134,6 miljardit eurot (v.a põllumajandus, kalandus ja raudtee dotatsioonid), mis moodustab 0,81% Euroopa Liidu ja Suurbritannia SKP-st. Võrdluses 2018. aastal antud riigiabiga on kasv 4,7 miljardit eurot ehk 3,6%.

Täpsem ülevaade 2019. aastal Euroopa Liidus antud riigiabi mahtudest ja riigiabi osakaaludest SKP-st on kättesaadav Euroopa Komisjoni Konkurentsi Peadirektoraadi [kodulehelt](#)³⁵.

2.2. Riigiabi kogumaht Eestis

Eestis antud riigiabi kogumaht 2021. aastal oli 561 193,8 tuhat eurot ja 2020. aastal 830 680,5 tuhat eurot³⁶ (vt tabel 1).

Riigiabi kogumahus kajastub:

- 1) horisontaalne riigiabi;
- 2) regionaalabi;
- 3) sektoraalne riigiabi:
 - a. põllumajandussektorile antav abi (abi põllumajandustoodete esmatootmise, töötlemise ja turustamisega seotud tegevuste toetamiseks ning teatud metsandustegevuste toetamiseks);
 - b. kalandussektorile antav abi;
 - c. transpordisektorile antav abi.
 - d. telekommunikatsiooni sektorile antud abi;
- 4) riigiabi üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamiseks;
- 5) COVID-19 riigiabi.

Riigiabi kogumahus ei ole arvestatud toetusi raudteesektorile (raudtee dotatsioonid).

Muudatused võrreldes 2020. aasta ülevaatega: 2020. a riigiabi mahtu kokku on käesolevas ülevaates vähendatud 355,6 tuhat eurot järgmiste riigiabi liikide/eesmärkide ja abimeetmete arvel:

- lisatud kalandussektorile antud riigiabi (sektoraalne abi) summas 150,8 tuhat eurot (abimeede SA.41758, PRIA/MATA, erimärgistatud diislikütuse aktsiisisoodus);
- transpordisektorile (sektoraalne abi) antud riigiabi mahtu on vähendatud 498,0 tuhat eurot (Transpordiameti abimeede SA.53469, maksusoodustused);
- kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks antud abi (horisontaalne riigiabi): suurendatud Eesti Filmi Instituudi (EFI) toetusi Film Estonia programmist summas 1 376,7 tuhat eurot ja Kultuuriministeeriumi toetusi meetmest SA. 46893 „Kultuuri edendamise ja kultuuripärandi säilitamise abikava“ summas 2 344,3 tuhat eurot); riigiabi spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule (horisontaalne riigiabi) vähendatud 4 651,3 tuhat eurot RTK Ida-Virumaa linnapiirkondade

³⁵ Eesti kohta vt täpsemalt tulemustabeli lk 85.

³⁶ Summade arvutamine: täiseurodes summad abimeetmete lõikes on ümber arvutatud tuhandetesse ja seejärel ümardatud funktsiooniga “round” ühe kohani pärast koma.

jätksuutliku arengu meetme arvel (SA.44757). Horisontaalse riigiabi maht vähenes kokku 1 270,3 tuhat eurot.

- SGEI riigiabi mahtu suurendatud 1 261,9 tuhat eurot (KIKi perioodi 2014-2020 veemajanduse toetamise meede).

Tabel 1. Eestis antud riigiabi kogumaht absoluut- ja suhtarvudes 2020-2021

	2020	2021
Riigiabi kokku		
- tuhat eurot	830 680,5	561 193,8
- osakaal SKP-s ³⁷ (%)	3,0	1,78

Võrreldes 2020. aastaga vähenes 2021. aastal antud riigiabi kogumaht Eestis 269 486,7 tuhat eurot ning riigiabi osakaal SKP-s vähenes 1,22 protsendipunkti võrra. Muudatused on tingitud COVID-19 riigiabi mahu vähenemisest.

Ilma COVID-19 riigiabita kasvas riigiabi maht 14 298,4 tuhat eurot (vt tabel 2).

Tabel 2. Eestis antud riigiabi kogumaht 2020-2021

	2020	2021	+, -
1. Horisontaalne riigiabi	261 593,8	269 236,8	+ 7 643,0
2. Regionaalabi	21 463,8	18 179,8	-3 284,0
3. Sektoraalne riigiabi	22 366,0	38 793,0	+16 426,8
4. Riigiabi üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamiseks	57 365,1	50 877,7	- 6 487,4
Kokku riigiabi	362 788,9	377 087,3	+14 298,4
5. COVID-19 riigiabi	467 891,6	184 106,5	-283 785,1
KOKKU	830 680,5	561 193,8	-269 486,7

Jättes arvestamata COVID-19 riigiabi, toimusid 2021. a riigiabi kogumahu võrreldes 2020. aastaga järgmised muudatused: horisontaalsetel eesmärkidel antud riigiabi suurenes 7 643,0 tuhat eurot, regionaalabi vähenes 3 284,0 tuhat eurot, sektoraalne riigiabi kasvas 16 426,8 tuhat eurot ja abi üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamiseks vähenes 6 487,4 tuhat eurot.

Lisas I on toodud riigiabi kogumahu jaotus tuhandetes eurodes abi vormide järgi.

Ilma COVID-19 riigiabita anti 2021. aastal riigiabi toetuse vormis 353 937,7 tuhat eurot ehk 93,9% riigiabi üldmahust, selles vormis antud abi osakaal kasvas 2,6 protsendipunkti võrra. Absoluutarvudes kasvas toetuste maht võrreldes 2020. aastaga 21 648,0 tuhat eurot. Maksuvabastuse ja maksusoodustuse vormis antud riigiabi maht moodustas 2021. aastal 23 085,9 tuhat eurot ehk 6,1% riigiabi kogumahust.

Väikese osa moodustas tagatise vormis antud riigiabi (63,7 tuhat eurot ehk 0,017% riigiabi kogumahust). Laenu vormis ning aktsiakapitali suurendamise vormis riigiabi 2021. a ei antud.

³⁷ SKP 2021. aastal 31 444,9 mln eurot, 2020. aastal 27 465,0 mln eurot. Jooksevhindades, sesoonselt ja tööpäevade arvuga korrigeerimata: <http://andmebaas.stat.ee/Index.aspx?lang=et&DataSetCode=RAA0012>.

Koos COVID-19 riigiabiga moodustas 2021. aastal antud toetuste maht 83,7% riigiabi üldmahust. Laenude ja tagatiste osakaal on vähenenud, moodustades 2021. aastal vastavalt 5,3% ja 6,8% riigiabi kogumahust (2020. aastal olid samad näitajad 28,5% ja 16,8% riigiabi kogumahust).

2.3. Horisontaalne riigiabi ja regionaalabi³⁸

2021. aastal anti horisontaalset riigiabi 269 236,8 tuhat eurot (vt tabel 3).

Sellest summast moodustas keskkonnakaitseabi 151 298,2 tuhat eurot ehk 56,2% (2020. aastal 55,2%). Analoogselt 2020. aastaga oli 2021. aastal teisel kohal abi kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks 79 579,6 tuhande euroga (29,6% horisontaalse riigiabi mahust). 2020. aastal oli sellise abi maht 76 528,8 ehk 29,3% horisontaalse riigiabi mahust. Kolmandal kohal on teadus- ja arendustegevusabi 22 527,2 tuhande euroga (8,4% horisontaalse riigiabi mahust).

Keskkonnakaitseabi antakse Eestis toetuse ning maksuvabastuse ja -soodustuse vormis, sellist abi andsid AS Elering, PRIA/MTA, MKM ja KIK – 2021. aastal olid nende andjate abi summad vastavalt 101 468,5 tuhat eurot, 22 654,0 tuhat eurot, 15 224,5 tuhat eurot ja 11 951,2 tuhat eurot, moodustades vastavalt 67,1%, 14,9%, 10,1% ja 7,9% keskkonnakaitseabi üldmahust.

Kultuuriabi andsid 2021. aastal peamiselt Kultuuriministeerium, SA Eesti Filmi Instituut, Eesti Kultuurkapital, RTK, Tallinna Kultuuri- ja Spordiamet ning Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet.

Teadus- ja arendustegevusabi anti 2021. aastal 22 527,2 tuhat eurot, mis on 4 262,5 tuhat eurot rohkem kui 2020. aastal. Teadus- ja arendustegevusabi andjateks on jätkuvalt EAS, RTK ja Kaitseministeerium. 6 964,8 tuhat eurot ehk 30,9% teadus- ja arendustegevusabi kogumahust moodustasid möödunud aastal maksed EASi arenguprogrammist. Alates 2020. aastast toetab RTK Sihtasutuse Archimedes asemel rakendusuringuid nutika spetsialiseerumise valdkondades – sellest meetmest maksti möödunud aastal 6 482,3 tuhat eurot ehk 28,8% teadus- ja arendustegevusabi kogumahust. 3 063,2 tuhat eurot ehk 13,6% teadus- ja arendustegevusabi kogumahust moodustasid maksed EASi Eesti- Norra koostööprogrammist „Green ICT“.

Riigiabi spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule andsid 2021. aastal Kultuuriministeerium, RTK, EAS ja Tallinna Linnakantselei, kokku maksti möödunud aastal 11 186,4 tuhat eurot. Sellest abi liigist oli 6 697,6 tuhat eurot ehk 59,9% Kultuuriministeeriumi toetused.

Kohalikule taristule antud abi jäi 2021. aastal 2020. aasta tasemele – 2021. aastal maksti toetusi summas 4 136,8 tuhat eurot, peamiselt KredExi kohaliku omavalituse üksuse elamufondi arendamiseks juhtumipõhise investeringutoetuse meetmest.

Regionaalabi anti 2021. aastal 18 179,8 tuhat eurot, mis on 3 284,0 tuhat eurot ehk 18,0% vähem kui 2020. aastal. Regionaalabi andjad 2021. aastal olid KIK, PRIA, EAS ja RTK

³⁸ Regionaalabi võib anda piirkondades, kus elatustase on erakordselt madal või kus valitseb tõsine tööpuudus võrreldes EL keskmiste näitajatega.

(vastavalt 71,0%, 17,3%, 6,3% ja 5,4% regionaalabi mahust). Regionaalabi vähenemist mõjutasid peamiselt väljamaksete vähenemine KIKi ressursitõhususe investeeringute programmist ja EASi rahvusvahelise pereturismi atraktsiooni ja suurinvestori toetuste abikavadest.

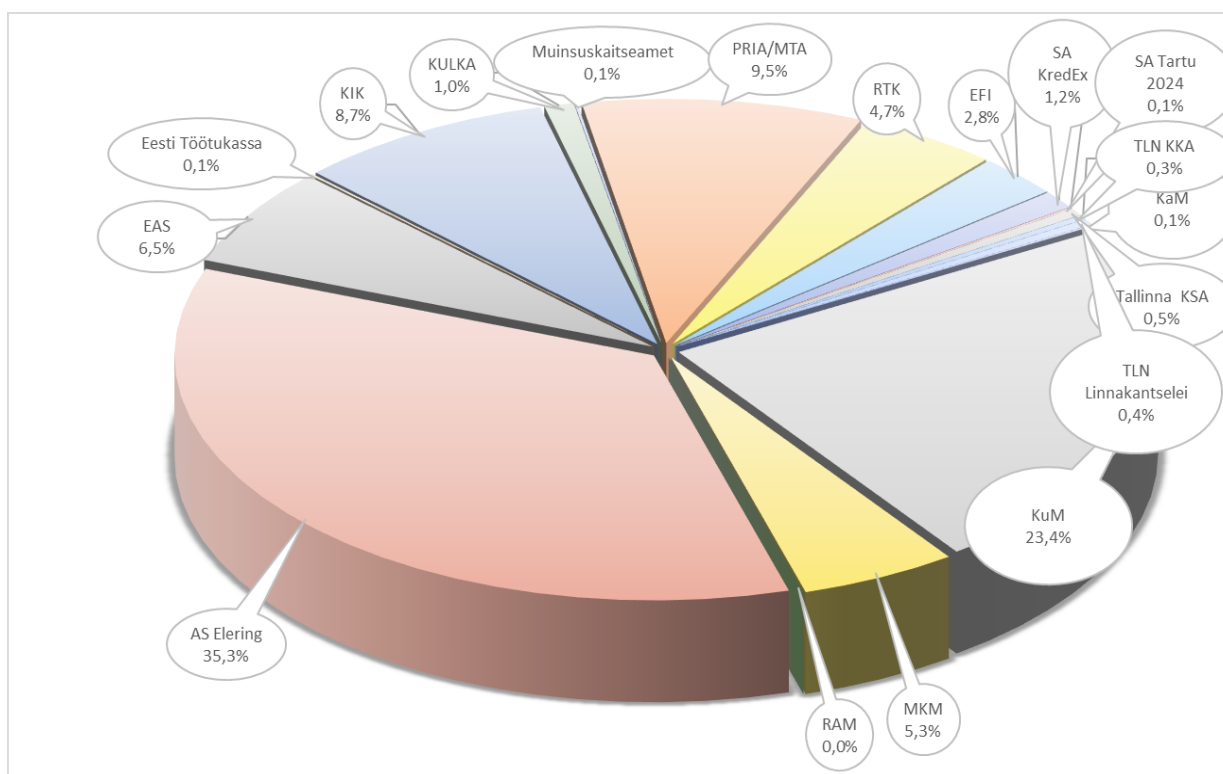
Tabel 3. Horisontaalne riigiabi ja regionaalabi 2020-2021

	2020	2021		Osakaal horisontaalse riigiabi üldmahust (%)	
1. Horisontaalne riigiabi kokku sealhulgas:	261 593,8	269 236,8	7 643,0	100,0	100,0
1.1. teadus-ja arendustegevusabi	18 264,7	22 527,2	4 262,5	7,0	8,4
1.2. keskkonnakaitseabi	144 417,7	151 298,2	6 880,5	55,2	56,2
1.3. abi VKEdele	241,6	86,4	-155,2	0,1	0,0
1.4. tööhõiveabi	76,3	335,1	258,8	0,0	0,1
1.5. koolitusabi	75,6	87,1	11,5	0,0	0,0
1.6. abi kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks	76 528,8	79 579,6	3 050,8	29,3	29,6
1.7. spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule antav abi	17 806,7	11 186,4	-6 620,3	6,8	4,2
1.8. kohalikule taristule antav abi	4 182,4	4 136,8	-45,6	1,6	1,5
2. Regionaalabi	21 463,8	18 179,8	-3 284,0		
Kokku horisontaalne riigiabi ja regionaalabi	283 057,6	287 416,6	4 359,0		

Täpsema ülevaate 2020. ja 2021. aastal antud horisontaalsest riigiabist ja regionaalabist annab Lisa II.

Joonisel 1 on kajastatud 2021. aastal antud horisontaalse riigiabi ja regionaalabi mahud abi andjate lõikes. Suurimateks horisontaalse riigiabi ja regionaalabi andjateks: AS Elering (101 468,5 tuhat eurot ehk 35% horisontaalse riigiabi ja regionaalabi kogumahust), Kultuuriministeerium (67 153,8 tuhat eurot ehk 23% horisontaalse riigiabi ja regionaalabi kogumahust), PRIA/MTA (27 375,1 tuhat eurot ehk 10%), KIK (25 053,7 tuhat eurot ehk 9%) EAS (18 550,6 tuhat eurot ehk 7%), RTK (13 627,1 tuhat eurot ehk 5%) ja MKM (15 224,5 tuhat eurot ehk 5%). Teiste abi andjate antud horisontaalse ja regionaalabi mahud jäid 2021. aastal alla 5% kogu horisontaalse riigiabi ja regionaalabi kogumahust.

Joonis 1. Horisontaalne riigiabi ja regionaalse abi andjate lõikes 2021. aastal (%)

2.4. Sektoraalne abi

Sektoraalsed riigiabi anti 2021. aastal 38 793,0 tuhat eurot, mis on 16 426,8 tuhande euro võrra rohkem kui 2020. aastal.

Põllumajandussektorile³⁹ anti 2021. aastal sektoraalsed riigiabi summas 11 166,1 tuhat eurot, mis on 263,3 tuhat eurot vähem kui 2020. aastal. Kalandussektorile anti 2021. aastal riigiabi summas 97,7 tuhat eurot ehk poole võrra vähem kui 2020 aastal. Transpordisektorile anti 2021. aastal riigiabi summas 16 021,2 tuhat eurot ja 2020. aastal 8 653,7 tuhat eurot. Sellele sektorile antud abi märkimisväärne suurendamine on seotud Tallinna lennujaama taristu investeeringute maksete kasvuga (2020. aastal 2 263,0 tuhat eurot, 2021. aastal 9 105,3 tuhat eurot, RTK abimeede) ja rahvusvahelise reisilaevanduse toetamise suurendamisega (2020. aastal 2 544,2 tuhat eurot, 2021. aastal 5 782,1 tuhat eurot, Transpordiameti abimeede).

Telekommunikatsiooni sektori all on näidatud Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti meetmete raames antud riigiabi - maksed järgmise põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgu passiivse lairibataristu rajamise abimeetmest ja juurdepääsuvõrgu lairibataristu rajamise teise etapi abimeetmest. Ka sellele sektorile on 2021. aastal antud riigiabi maht märkimisväärselt kasvanud (2020. aastal 2 132,3 tuhat eurot, 2021 aastal 11 508,0 tuhat eurot).

Lisas III on näidatud, kuidas jagunes sektoraalse riigiabi andmine 2020. ja 2021. aastal erinevate abimeetmete vahel.

³⁹ Vt lk 5 esimeses lõigus toodud selgitus.

2.5. Riigiabi üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamiseks

Seda liiki riigiabi anti 2021. aastal 50 877,7 tuhat eurot, mis on 6 487,4 tuhat eurot vähem kui 2020. aastal. Mõlemal aastal andsid riigiabi üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamiseks KIK, MKM, RTK ja SA KredEx. Abi mahu vähendamine toimus peamiselt KIKi toetuste (siseriiklik keskkonnaprogramm ja perioodi 2014-2020 veemajanduse programm) arvel.

Lisas IV on näidatud, kuidas jagunes riigiabi üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamiseks 2020. ja 2021. aastal erinevate abimeetmete vahel.

2.6. COVID-19 riigiabi

Tegemist on erakorraliste meetmetega, täpsema ülevaate antud riigiabist annab Lisa V. Lisaks saab tutvuda Euroopa Komisjoni otsustega, millega COVID-19 riigiabi lubati anda, kasutades käesolevate ülevaate osas 1.4 toodud linke.

3. VÄHESE TÄHTSUSEGA ABI

2021. aastal moodustas kõikides sektorites antud vähese tähtsusega abi kokku 76 630,7 tuhat eurot⁴⁰ mis on 34,2% ehk 19 534,0 tuhat eurot rohkem kui 2020. aastal (vt tabel 4).

Tabel 4. Vähese tähtsusega abi 2020-2021 abi vormide lõikes (tuhat eurot)

	Toetus ⁴¹		Tagatis		Laen		Kokku	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
1. Horisontaalne vähese tähtsusega abi	51 488,0	70 926,0	616,5	632,8	419,5	96,3	52 524,0	71 655,1
2. Üldmajandushuvi vähese tähtsusega abi	2 136,1	2 559,7	0,0	0,0	0,0	0,0	2 136,1	2 559,7
3. Vähese tähtsusega abi põllumajandustoodete esmatootmiseks	1 852,1	2 127,4	37,6	13,1	393,1	148,3	2 282,8	2 288,8
4. Vähese tähtsusega abi kalandussektoris	77,8	96,1	0,0	0,0	76,0	31,0	153,8	127,1
Kokku	55 554,0	75 709,2	654,1	645,9	888,6	275,6	57 096,7	76 630,7
%-des	97,3	98,8	1,1	0,8	1,6	0,4	100,0	100,0

Muudatused võrreldes 2020. aasta ülevaatega: 2020. a vähese tähtsusega abi maht kokku on käesolevas ülevaates suurenenud 33,0 tuhat eurot Kultuuriministeeriumi erakorraliste horisontaalse vähese tähtsusega abi meetmete arvel.

Analoogselt eelmiste aastatega moodustas 2021. aastal suurima osa ehk 98,8% toetuse vormis antud vähese tähtsusega abi, mille maht on võrreldes 2020. aastaga kasvanud 20 155,2 tuhat eurot. Tagatise vormis antud abi osakaal ja maht on mõnevõrra vähenenud. Märkimisväärselt on vähenenud laenu vormis antud vähese tähtsusega abi kõikide vähese tähtsusega abi liikide osas (vähenemine kokku 613,0 tuhat eurot).

Täpsema ülevaate 2020. ja 2021. aastal antud vähese tähtsusega abist annab Lisa VI.

⁴⁰ Summade arvutamine: täiseurodes summad abimeetmete lõikes on ümber arvutatud tuhandetesse ja seejärel ümardatud funktsiooniga „round“ ühe kohani pärast koma.

⁴¹ Sisaldab horisontaalse vähese tähtsusega abi puhul rendi soodustusi ja soodustingimustel vara võõrandamisel antud abi.

3.1. Horisontaalne vähese tähtsusega abi ⁴²

Horisontaalne vähese tähtsusega abi (ilma üldmajandushuvi vähese tähtsusega abita ning põllumajandustootmises ja kalandussektoris antud abita) moodustas 2021. aastal 71 655,1 tuhat eurot, kasvades võrreldes 2020. aastaga 19 131,1 tuhande euro võrra (vt tabel 5).

Tabel 5. Horisontaalne vähese tähtsusega abi andjate lõikes 2020-2021

Horisontaalse vähese tähtsusega abi andjad	Vähese tähtsusega abi (tuhat eurot)			Osakaal vähese tähtsusega abi üldmahust (%)	
	2020	2021	+, -	2020	2021
HTM	77,0	0,0	-77,0	0,1	0,0
Justiitsministerium	15,3	15,3	0,0	0,0	0,0
Keskkonnaministeerium	138,1	125,7	-12,4	0,3	0,2
Kultuuriministeerium	891,6	415,8	-475,8	1,7	0,6
Rahandusministeerium	127,2	917,0	789,8	0,2	1,3
Siseministeerium	133,0	35,3	-97,7	0,3	0,0
Alutaguse Vallavalitsus	12,1	0,0	-12,1	0,0	0,0
EAS	14 515,8	13 448,1	-1 067,7	27,6	18,8
ETAG	250,8	574,6	323,8	0,5	0,8
Integratsiooni SA	97,2	172,6	75,4	0,2	0,2
KIK	5 074,8	5 187,3	112,5	9,7	7,2
Eesti Töötukassa	11 034,8	28 639,7	17 604,9	21,0	40,0
Eesti Kaubandus-Tööstuskoda	6,9	9,6	2,7	0,0	0,0
Eesti Kultuurkapital	77,3	72,5	-4,8	0,1	0,1
Eesti Puitmajaliit	2,0	0,0	-2,0	0,0	0,0
Elering AS	661,4	1 019,4	358,0	1,3	1,4
Lääne-Nigula VV	29,0	29,7	0,7	0,1	0,0
MES	530,2	196,5	-333,7	1,0	0,3
MTÜ Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus	198,2	38,1	-160,1	0,4	0,1
MTÜ Eesti Disainikeskus	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0
Muhu Vallavalitsus	21,0	0,0	-21,0	0,0	0,0
Muinsuskaitseamet	267,4	612,0	344,6	0,5	0,9
Narva LAÖA	2,7	184,5	181,8	0,0	0,3
PRIA	11 088,4	10 575,2	-513,2	21,1	14,8
Põlva Vallavalitsus	0,0	14,0	14,0	0,0	0,0

⁴² Vastavalt komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 artikli 3 lõikele 2 „Liikmesriigi poolt ühele ettevõtjale antava vähese tähtsusega abi kogusumma ei tohi mis tahes kolme eelarveaasta pikkuse ajavahemiku jooksul ületada 200 000 eurot. Liikmesriigi poolt ühele tasu eest kaupu vedavale maanteetranspordiettevõtjale antava vähese tähtsusega abi kogusumma ei tohi mis tahes kolme eelarveaasta pikkuse ajavahemiku jooksul ületada 100 000 eurot“.

RTK	4 758,8	5 316,5	557,7	9,1	7,4
Rõuge Vallavalitsus	12,0	11,1	-0,9	0,0	0,0
SA Erametsakeskus	789,0	1 074,9	285,9	1,5	1,5
IVEK	117,8	283,8	166,0	0,2	0,4
SA KredEx	556,7	1 279,4	722,7	1,1	1,8
SA TLN INK	114,0	3,7	-110,3	0,2	0,0
Saaremaa Vallavalitsus	262,8	0,0	-262,8	0,5	0,0
Saku Vallavalitsus	0,0	42,7	42,7	0,0	0,1
Setomaa Liit	8,8	2,3	-6,5	0,0	0,0
Spordi- ja Teabe Sihtasutus	354,5	676,3	321,8	0,7	0,9
Tallinna Kesklinna Valitsus	35,9	27,9	-8,0	0,1	0,0
Tallinna KSA	45,6	7,2	-38,4	0,1	0,0
Tallinna Linnakantselei	0,0	80,0	80,0	0,0	0,1
Tallinna Strateegiakeskus	187,8	318,8	131,0	0,4	0,4
Tallinna Tehnikaülikool	0,0	21,9	21,9	0,0	0,0
TTJA	0,0	62,3	62,3	0,0	0,1
Tartu Linnavalitsus	14,6	133,8	119,2	0,0	0,2
TEHNOPOOL	13,5	29,5	16,0	0,0	0,0
Kokku	52 524,0	71 655,1	+19 131,1	100,0	100,0

Analoogselt eelmiste aastatega olid suurimateks horisontaalse vähese tähtsusega abi andjateks Eesti Töötukassa, EAS ja PRIA (vastavalt 40,0%, 18,8% ja 14,8% horisontaalse vähese tähtsusega abi mahust).

Eeltoodud abi andjatele järgnesid RTK (7,4%), KIK (7,2%), SA KredEx (1,8%), SA Erametsakeskus (1,5%), Elering AS (1,4%) ja Rahandusministeerium (1,3%). Ülejäänud abi andjate poolt antud horisontaalne vähese tähtsusega abi jäi 2021. aastal alla 1,0%.

3.2. Üldmajandushuvi vähese tähtsusega abi⁴³

Üldmajandushuvi vähese tähtsusega abi väljamaksed moodustasid 2021. aastal 2 559,7 tuhat eurot (RTK toetused piirkondade konkurentsivõime tugevdamiseks ja tööalast konkurentsivõimet suurendavate teenuste osutamiseks ning toetused Eesti-Vene piiriülese koostööprogrammist, KIKi toetused veeinfrastruktuuri arendamiseks ja MTÜ Põhja-Eesti Ühistranspordikeskuse toetused vedajatele), kasvades võrreldes 2019. aastaga 423,6 eurot eurot ehk 19,8%.

⁴³ Vastavalt komisjoni määruse (EL) nr 360/2012 artikli 2 lõikele 2: „Ühele üldist majandushuvi pakkuvat teenust osutavale ettevõtjale antava vähese tähtsusega abi kogusumma ei tohi mis tahes kolme majandusaasta pikkuse ajavahemiku jooksul ületada 500 000 eurot.“

3.3. Väheste tähtsusega abi põllumajandustoodete esmatootmise toetamiseks⁴⁴

2021. aastal anti väheste tähtsusega abi põllumajandustoodete esmatootmise toetamiseks kokku 2 288,8 tuhat eurot (2020. aastal 2 282,8 tuhat eurot) järgmiselt: Keskkonnaameti toetused loomade tekitatud kahju hüvitamiseks 955,5 tuhat eurot, PRIA mesilaspere toetus 568,4 tuhat eurot, turuarendustoetus 1,7 tuhat eurot ja COVID-19 puhangust tingitud erakorraline toetus 149,7 tuhat eurot, MESi tagatised 13,1 tuhat eurot, laenu 148,3 tuhat eurot ja COVID-19 toetused 15,4 tuhat eurot, Eesti Töötukassa erinevatest programmidest antud ettevõtluse alustamise ja palgatoetused 392,0 tuhat eurot, KIKi toetused keskkonnaprogrammist 27,1 tuhat eurot, Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja toetused 10,1 tuhat eurot ja Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti toetus kiiret lairibateenust võimaldavate elektroonilise side võrkudega liitumiseks.

3.4. Väheste tähtsusega abi kalandussektoris⁴⁵

Väheste tähtsusega abi kalandussektoris anti 2021. aastal kokku 127,1 tuhat eurot ehk 26,7 tuhat eurot vähem kui 2020. aastal (2020. aastal 153,8 tuhat eurot) järgmiselt: Keskkonnaameti toetused kala- ja merikotka ning hall- ja viigerhüljeste poolt tekitatud kahju hüvitamiseks 34,9 tuhat eurot, Eesti Töötukassa erinevatest programmidest antud ettevõtluse alustamise ja palgatoetused 61,2 tuhat eurot ja laenu vormis MESi poolt antud abi summas 31,0 tuhat eurot.

⁴⁴ Vastavalt komisjoni määrusega (EL) 2019/316 muudetud komisjoni määrusele (EL) nr 1408/2013: artikkel 3 lõige 2: „Liikmesriigi poolt ühele ettevõtjale antava väheste tähtsusega abi kogusumma ei tohi mis tahes kolme eelarveaasta pikkuse ajavahemiku jooksul ületada 20 000 eurot”; artikkel 3 lõige 3a: „Erandina lõigetest 2 ja 3 võib liikmesriik otsustada, et ühele ettevõtjale antava väheste tähtsusega abi kogusumma ei tohi mis tahes kolme eelarveaasta jooksul ületada 25 000 eurot ning et kolme eelarveaasta jooksul antava väheste tähtsusega abi kumulatiivne kogusumma ei tohi ületada II lisas sätestatud riiklikku ülempiiri järgmistel tingimustel: a) abimeetmete puhul, mis toovad kasu ainult ühele tootesektorile, ei tohi kolme eelarveaasta jooksul antava abi kumulatiivne kogusumma ületada artikli 2 lõikes 4 kehtestatud sektorisest ülempiiri; b) liikmesriik asutab riikliku keskregistri vastavalt artikli 6 lõikele 2.“

⁴⁵ Vastavalt komisjoni määruse (EL) nr 717/2014 artikli 3 lõikele 2: „Liikmesriigi poolt kalandus- ja vesiviljelussektori ühele ettevõtjale antava väheste tähtsusega abi kogusumma ei tohi mis tahes kolme eelarveaasta pikkuse ajavahemiku jooksul ületada 30 000 eurot”. Lisaks ei tohi Eestis kalandus- ja vesiviljelussektori ettevõtjatele sama perioodi jooksul antud väheste tähtsusega abi kokku ületada 3 930 000 eurot (riigi limiit).

4. RIIGIABI JA VÄHESE TÄHTSUSEGA ABI KOKKU

2021. aastal Eestis ettevõtjatele antud abi kogumaht (riigiabi ja vähese tähtsusega abi kokku) ilma COVID-19 riigiabita oli 453 718,0 tuhat eurot. Võrreldes 2020. aastaga suurenes see 33 832,4 tuhande euro võrra ehk 8,1% (vt tabel 6).

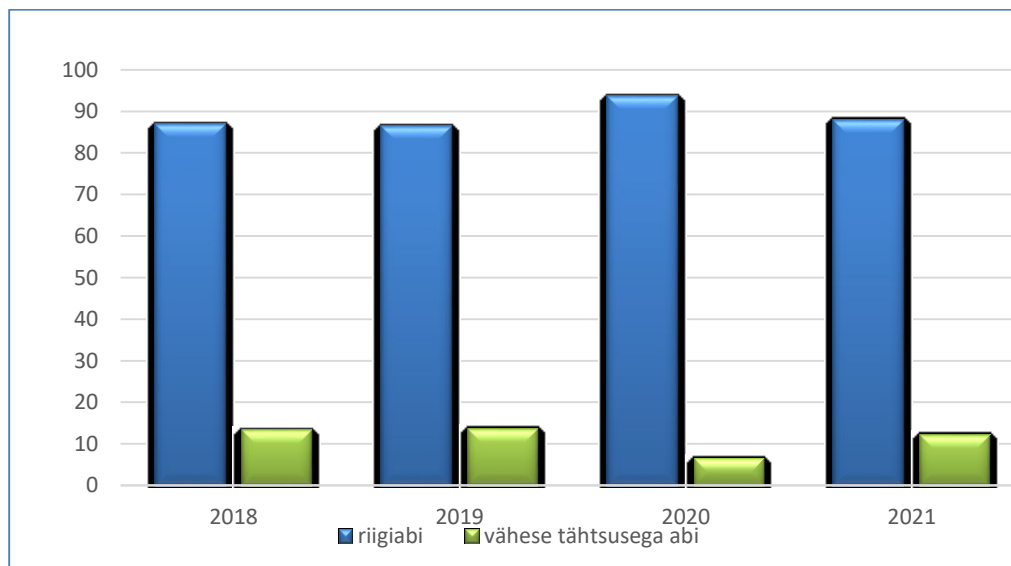
Koos COVID-19 riigiabiga anti 2021. aastal riigiabi ja vähese tähtsusega abi kokku 637 824,5 tuhat eurot, millest riigiabi moodustas 87,9 %. Seega vähenes riigiabi ja vähese tähtsusega abi kogumaht võrreldes 2020. aastaga 249 952,7 tuhat eurot.

Tabel 6. Riigiabi ja vähese tähtsusega abi kokku 2020-2021

	2020	2021	+, -	2020	2021
Riigiabi kokku	362 788,9	377 087,3	+14 298,4	93,6%	87,9%
Vähese tähtsusega abi	57 096,7	76 630,7	+19 534,0	6,4%	12,1%
Riigiabi ja vähese tähtsusega abi kokku	419 885,6	453 718,0	+33 832,4		
COVID-19 riigiabi	467 891,6	184 106,5	-283 785,1		
KÕIK kokku	887 777,2	637 824,5	-249 952,7	100%	100%

Ilma COVID-19 riigiabita ei olnud 2021. aastal eelmise aastaga võrreldes muudatusi riigiabi ja vähese tähtsusega abi proportsioonis, kuid COVID-19 riigiabiga arvestades (Vt KÕIK kokku) tõusis vähese tähtsusega abi osakaal abi kogumahus märgatavalt (vt joonis 2).

Joonis 2. Riigiabi ja vähese tähtsusega abi 2018-2021 (%)

Suurimateks abi andjateks 2021. aastal olid AS Elering, EAS ja Kultuuriministeerium (vt tabel 7).

Tabel 7. Suurimad abi andjad 2020 ja 2021 (% riigiabi ja vähese tähtsusega abi kogumahust)

Riigiabi ja vähese tähtsusega abi andja	2020	2021	
AS Elering	12,1	16,1	▲
EAS	7,4	15,4	▲
Kultuuriministeerium	9,2	13,0	▲
KIK	8,8	11,2	▲
SA KredEx	35,1	9,6	▼
PRIA/MTA	4,8	9,5	▲

5. RIIGIABI JA VÄHESE TÄHTSUSEGA ABI MEETMED FINANTSEERIMISALLIKATE LÕIKES

Läbipaistvuse huvides antakse tabelis 8 ülevaade riigiabi ja väheste tähtsusega abi meetmete rahastamisest kõikide finantseerimisallikate lõikes.

Tabel 8. 2020. ja 2021. aastal antud riigiabi ja väheste tähtsusega abi kogumaht finantseerimisallikate lõikes (tuhat eurot)

	2020			2021		
	KOKKU	Eesti vahendid	Välis-vahendid	KOKKU	Eesti vahendid	Välis-vahendid
1. Horisontaalne riigiabi kokku sealhulgas	261 593,8	220 107,5	41 486,3	269 236,8	227 784,6	41 452,2
1.1. teadus- ja arendustegevusabi	18 264,7	702,0	17 562,7	22 527,2	1 108,3	21 418,9
1.2. keskkonnakaitseabi	144 417,7	135 998,7	8 419,0	151 298,2	139 606,3	11 691,9
1.3 abi VKEdele	241,6	0,0	241,6	86,4	0,0	86,4
1.4. tööhõiveabi	76,3	18,8	57,5	335,1	60,2	274,9
1.5. koolitusabi	75,6	38,2	37,4	87,1	28,3	58,8
1.6. abi kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks	76 528,8	70 513,4	6 015,4	79 579,6	75 110,1	4 469,5
1.7. spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule antav abi	17 806,7	9 851,8	7 954,9	11 186,4	8 235,6	2 950,8
1.8. kohalikule taristule antav abi	4 182,4	2 984,6	1 197,8	4 136,8	3 635,8	501,0
2. Regionaalabi	21 463,8	3 263,1	18 200,7	18 179,8	2 901,0	15 278,8
3. Sektoraalne riigiabi	22 366,2	14 574,4	7 791,8	38 793,0	24 445,8	14 347,2
3.1. põllumajandus	11 429,4	6 747,1	4 682,3	11 166,1	6 723,8	4 442,3
3.2 transport	8 653,7	5 544,2	3 109,5	16 021,2	6 116,3	9 904,9
3.3. telekommunikatsioon	2 132,3	2 132,3	0,0	11 508,0	11 508,0	0,0
3.4 kalandussektor	150,8	150,8	0,0	97,7	97,7	0,0
4. Riigiabi üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamiseks	57 365,1	15 654,6	41 710,5	50 877,7	16 008,2	34 869,5
Riigiabi kokku	362 788,9	253 599,6	109 189,3	377 087,3	271 139,6	105 947,7
COVID-19 riigiabi	467 891,6	466 962,8	928,8	184 106,5	174 465,4	9 641,1
RIIGIABI	830 680,5	720 562,4	110 118,1	561 193,8	445 605,0	115 588,8
Väheste tähtsusega abi	57 096,7	21 606,8	35 456,9	76 630,7	40 752,6	35 878,1
Riigiabi ja väheste tähtsusega abi KOKKU	887 777,2	742 169,2	145 575,0	637 824,5	486 357,6	151 466,9

Välisvahendid hõlmavad Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi, Varjupaiga-, Rände-ja Integratsioonifondi ning Norra ja Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismide vahendeid.

6. KOKKUVÕTE

2021. aastal Eestis ettevõtjatele antud abi kogumaht (riigiabi ja vähese tähtsusega abi kokku) koos COVID-19 riigiabiga oli **637,8 mln eurot**, millest riigiabi moodustas 87,9%. Seega vähenes riigiabi ja vähese tähtsusega abi kogumaht võrreldes 2020. aastaga 249,9 mln eurot ehk 28,2%.

Ilma COVID-19 riigiabita anti 2021. aastal riigiabi ja vähese tähtsusega abi **453,7 mln eurot**. Võrreldes 2020. aastaga kasvas see 33,8 mln eurot võrra ehk 8,1%.

2021. aastal suurim abi andja oli AS Elering (16,1% abi kogumahust), kellele järgnesid Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (15,4% kogumahust) ja Kultuuriministeerium (13,0% kogumahust).

Riigiabi:

Koos erakorralise COVID-19 riigiabiga vähenes antud riigiabi kogumaht Eestis 2021. aastal võrreldes 2020. aastaga 269,5 mln eurot, moodustades **561,2 mln eurot**. Riigiabi osakaal SKP-s vähenes 1,22 protsendipunkti võrra. Muudatused on tingitud COVID-19 riigiabi mahu vähenemisest.

Koos COVID-19 riigiabiga oli 2021. aastal antud toetuste maht 469,8 mln eurot ehk 83,7% riigiabi üldmahust, sest märkimisväärselt vähenesid laenude ja tagatiste summad ja osakaalud, moodustades vastavalt 29,9 mln eurot ehk 25,3% ja 38,4 mln eurot ehk 6,8% riigiabi kogumahust.

Ilma COVID-19 riigiabita anti 2021. aastal riigiabi 14,3 mln eurot rohkem kui 2020. aastal. Abi maht moodustas **377,1 mln eurot**, millest:

- toetuse vormis riigiabi 353,9 mln eurot ehk 93,9% riigiabi üldmahust, st et selles vormi antud abi osakaal jäi 2020. aasta tasemele. Toetuste maht kasvas võrreldes 2020. aastaga 21,6 mln eurot;
- maksuvabastuse ja maksusoodustuse vormis antud riigiabi maht moodustas 23,1 mln eurot ehk 6,1% riigiabi kogumahust;
- väikese osa moodustas tagatise vormis antud riigiabi (0,06 mln eurot ehk 0,017% riigiabi kogumahust). Laenu vormis ning aktsiakapitali suurendamise vormis riigiabi antud ei ole.

Vähese tähtsusega abi:

Vähese tähtsusega abi kogumaht 2021. aastal kasvas ja moodustas kõikides sektorites kokku **76,6 mln eurot**. Analoogselt 2020. aastaga moodustas 2021. aastal suurima osa ehk 98,8% toetuse vormis antud vähese tähtsusega abi. Tagatise vormis antud vähese tähtsusega abi summa ja osakaal on vähenenud (2020. aastal 0,7 mln eurot ehk 1,1%, 2021. aastal 0,6 mln eurot ehk 0,8% üldisest vähese tähtsusega abi mahust). Vähese tähtsusega abi laenud samuti vähenesid ja moodustasid 2021. aastal 0,3 mln eurot ehk 0,4% üldisest vähese tähtsusega abi mahust.

LISA I

2020. ja 2021. AASTAL ANTUD RIIGIABI KOGUMAHU JAOTUS ABI VORMIDE JÄRGI (tuhat eurot)

Abi eesmärgid	Toetus		Maksuvabastus ja maksusoodustus		Laen		Tagatis		Aktsiakapitalis osalemine		KOKKU	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
1. Horisontaalne riigiabi	234 794,2	246 582,8	28 065,3	22 654,00			4,6	0,0			262 864,1	269 236,8
1.1. teadus- ja arendustegevusabi	18 264,7	22 527,2									18 264,7	22 527,2
1.2. keskkonnakaitseabi	116 352,4	128 644,2	28 065,3	22 654,00							144 417,7	151 298,2
1.3. abi VKEdele	241,6	86,4									241,6	86,4
1.4. tööhõiveabi	76,3	335,1									76,3	335,1
1.5. koolitusabi	75,6	87,1									75,6	87,1
1.6. abi kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks*	73 143,2	79 579,6					4,6	0,0			73 147,8	79 579,6
1.7. spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule antav abi	22 458,0	11 186,4									22 458,0	11 186,4
1.8. kohalikule taristule antav abi	4 182,4	4 136,8									4 182,4	4 136,8
2. Regionaalabi	21 449,3	18 179,8					14,5	0,0			21 463,8	18 179,8
3. Sektoraalne riigiabi	19 203,0	38 297,4	150,8	431,9			12,4	63,7	3 000,0	0,0	22 366,2	38 793,0
3.1. põllumajandussektor	11 417,0	11 102,4					12,4	63,7			11 429,4	11 166,1
3.2. kalandussektor			150,8	97,7							150,8	97,7
3.3. transpordisektor	5 653,7	15 687,0	0,0	334,2					3 000,0	0,0	8 653,7	16 021,2
3.4. telekommunikatsioonid (lairiba taristu)	2 132,3	11 508,0									2 132,3	11 508,0
4. Riigiabi üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamiseks	56 843,2	50 877,7							521,9	0,0	57 365,1	50 877,7
KOKKU	332 289,7	353 937,7	28 216,1	23 085,90			31,5	63,7	3 521,9	0,0	364 059,2	377 087,3

%	91,3	93,9	7,8	6,1	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	100,0	100,0
5. COVID-19 riigiabi	69 678,9	115 864,2			236 738,3	29 935,9	139 474,4	38 306,4	22 000,0	0,0	467 891,6	184 106,5
	14,9	62,9			50,6	16,3	29,8	20,8	4,7	0,0	100,0	100,0
KOKKU	401 968,6	469 801,9	28 216,1	23 085,90	236 738,3	29 935,9	139 505,9	38 370,1	25 521,9	0,0	831 950,8	561 193,8
	48,3	83,7	3,4	4,1	28,5	5,3	16,8	6,8	3,1	0,0	100,0	100,0
	**	**			***	***	****	****				

* sisaldab toetuste all ka riigiabi, mida antakse rahvusvahelise näituse omanikule tekitatud kahju hüvitamist grupierandi alusel.

** COVID-19 toetuste all on toodud ka COVID-19 riigiabi, mida antakse muus vormis (nt intressitoetus, linnavara üürisoodustused) kui tabelis loetletud. Täpsema teabe nendest abi vormidest leiab Lisast V.

*** COVID-19 laenude nominaalsumma.

**** COVID-19 tagatiste nominaalsumma.

Lisa II**2020. JA 2021. AASTAL ANTUD HORISONTAALNE RIIGIABI JA
REGIONAALABI (tuhat eurot)****HORISONTAALNE RIIGIABI**

Abi andja	Abimeede/eesmärk	2020	2021
Teadus- ja arendustegevusabi			
Kaitseministeerium		401,0	425,0
	Kaitsetööstuse arendustoetused (SA.46767)	401,0	116,6
	Kaitsetööstuse arendustegevuse toetamise põhimõtted ja kord - 3 (pikendamine) (SA.60668)	0,0	308,4
EAS		11 925,2	15 471,7
	Ettevõtte arenguprogrammi toetusmeede (SA.44471)	7 322,5	6 964,8
	Ettevõtte arenguprogrammi toetusmeede (pikendamine) (SA.61270)	0,0	440,7
	Eesti – Norra koostööprogramm „GREEN ICT“-põhiskeem (SA.56424)	151,5	3 063,2
	Eesti – Norra koostööprogramm „GREEN ICT“-põhiskeem (SA.56424) (pikendamine kuni 31.12.2021) (SA.61264)	0,0	143,5
	Ettevõtjate rakendusuuringute ja tootearenduse toetamine (RUP) (SA.61698)	0,0	924,4
	Klastrite arendamise toetus 2014-2020 (SA.42027)	109,2	42,4
	Perioodi 2014–2020 tööstusettevõtja tootearenduse toetus – tootearendus (SA.54697)	645,8	794,4
	Perioodi 2014–2020 ettevõtja tootearenduse toetus (SA.57513)	0,0	278,3
	Perioodi 2014–2020 ettevõtja tootearenduse toetus (pikendamine) (SA.61265)	0,0	67,8
	Perioodi 2014–2020 ettevõtja tootearenduse toetus 2021 (SA.63702)	0,0	28,9
	Tehnoloogia arenduskeskuste toetus 2014 - 2020 (SA.39872)	3 417,9	2 492,0
	Tehnoloogia arenduskeskuste toetus 2014-2020 (pikendamine 2021) (SA.64349)	0,0	30,9
	Toetus digitaalsete tehnoloogiate, robotite ja automatiseerimise kasutamisele töötlevas tööstuses ning mäetööstuses (SA.54476)	94,8	200,4
	Toetus ettevõtja tootearenduseks (SA.51893)	183,5	0,0
RTK		5 938,5	6 630,5
	(Interreg V-A) EE-LV - Estonia-Latvia (GBER) (SA.45041)	189,8	135,4

REGIONAALABI

	Piirkonadade konkurentsivõime tugevdamise investeeringute toetus (muutmine 2016) (SA.45137)	0,8	0,0
	Rakendusuuringute toetamine nutika spetsialiseerumise kasvuvaldkondades ⁴⁶ (SA.43183) ⁴⁷	5 747,9	6 482,3
	„Sektoritevahelise mobiilsuse toetamine” elluviimiseks struktuuritoetuse andmise tingimused ja kord (SA.59096)	0,0	12,8
Kokku teadus- ja arendustegevusabi		18 264,7	22 527,2
Keskkonnakaitseabi			
Keskkonnaministeerium	Abikava “Kasvuhoonegaaside saastekvootide tasuta eraldamine üleminekuperioodil elektrienergiat tootvate käitiste moderniseerimiseks” (SA.33449)	413,6	0,0
MKM		1 642,6	15 224,5
	Elektri soodusaktsiisimäär elektointensiivsetele ettevõtetele (2020. a SA.51535; 2021.a SA.60526)	716,3	176,6
	Maagaasi soodusaktsiisimäär intensiivse gaasitarbimisega ettevõtjatele (2020.a SA.52981; 2021. a SA.60525)	319,0	845,5
	Kaevandamisluba omavale ettevõtjale eriotstarbelise diislikütuse kasutamise lubamine (SA.58115)	607,3	14 202,4
AS Elering		107 054,2	101 468,5
	Alla 50 kW võimsusega tootmisseadmetega elektrienergia tootmise tegevustoetus (SA.58111)	550,7	11 666,9
	Toetuskava SA.36023(2014/NN)) elektrienergia tootmiseks taastuvenergia allikatest ja tõhusal koostootmisel muutmine (SA.47354(2017/NN))	98 309,9	80 946,4
	Biometaanituru arendamise toetamine (SA.49198)	8 193,6	860,3
	Biometaanituru arendamise toetamine (pikendamine) (SA.59787)	0,0	7 994,9
KIK		8 884,6	11 951,2
	Investeeringud parimasse võimalikku ressursitõhusasse tehnikasse; ressursijuhtimissüsteemide ja toetavate IT-rakenduste toetamine (2) (SA.52158)	227,2	1 033,2
	Jäätmete ringlussevõtu ja korduskasutuseks ettevalmistamise toetamine (SA.41622)	0,0	2 075,9
	Keskkonnaprogrammist grupierandiga hõlmatud riigiabi andmise tingimused (SA.44281)	465,6	140,3
	Keskkonnaprogrammist grupierandiga hõlmatud riigiabi andmise tingimused (pikendamine kuni 31.12.2021) (SA.60725)	0,0	119,0
Abi andja	Abikava/eesmärk	2020	2021

⁴⁶ Alates 2020. aastast tegeleb meetme rakendamisega SA Arhimedes asemel RTK.

	Kaugküttesüsteemide investeringute toetamise tingimused (SA.44282)	6 364,0	8 335,0
	Kaugküttesüsteemide investeringute toetamise tingimused (pikendamine kuni 31.12.2023) (SA.60728)	0,0	247,8
PRIA/MTA		26 422,7	22 654,0
	Erimärgistatud diislikütuse aktsiisiseoodustus põllumajandussektoris ⁴⁸ (SA.48504)	26 422,7	0,0
	Erimärgistatud diislikütuse aktsiisiseoodustus põllumajandussektoris ⁴⁹ (pikendamine ja muutmine) (SA.61665)	0,0	22 654,0
Kokku keskkonnakaitseabi		144 417,7	151 298,2
Abi VKEdele			
RTK	(Interreg V-A) EE-LV - Estonia-Latvia (SA.45041)	48,1	58,1
EAS		193,5	28,3
	Digitaliseerimise teekaardi toetus (SA. 62031)	0,0	8,7
	Ettevõtte arenguprogrammi toetusmeede SA.44471 (VKEde messidel osalemine)	134,7	8,7
	Ettevõtte arenguprogrammi toetusmeede (pikendamine) (SA.61270)	0,0	2,0
	Perioodi 2014-2020 välismessitoetus (SA.51401)	58,8	8,9
Kokku abi VKEdele		241,6	86,4
Tööhõiveabi			
Töötukassa		76,3	335,1
	Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks 2015-2020 (SA.40451)	10,5	5,2
	Tööturuteenuste osutamine töövõimereformi sihtrühmale (2016-2020) (SA.44055)	20,5	1,5
	Tööturuteenuste osutamine töövõimereformi sihtrühmale (2016-2023) (muutmine ja pikendamine) (SA.60673)	0,0	15,7
	Tööhõiveprogramm 2017-2020 (SA.48298)	8,6	0,0
	Tööhõiveprogramm 2021-2023 (SA.60665)	0,0	11,7
	Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks (II) (SA.48573)	36,7	0,9
	Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks (muutmine ja pikendamine) (SA.60672)	0,0	300,1
Kokku tööhõiveabi		76,3	335,1
Koolitusabi			
Töötukassa		11,1	25,4
	Tööhõiveprogramm 2017-2020 (SA.48298)	11,1	0,0
	Tööhõiveprogramm 2021-2023 (SA.60665)	0,0	25,4

⁴⁸ Abi elemendi arvutab PRIA MTA poolt esitatud andmete (ostetud kütuse kogused) alusel.

⁴⁹ Abi elemendi arvutab PRIA MTA poolt esitatud andmete (ostetud kütuse kogused) alusel.

EAS		64,5	61,5
	Ettevõtte arenguprogrammi toetusmeede (SA.44471)	30,9	46,0
	Ettevõtte arenguprogrammi toetusmeede (pikendamine) (SA.61270)	0,0	8,3
	Tehnoloogia arenduskeskuste toetamine (SA.39872)	6,5	4,3
	Toetus digitaalsete tehnoloogiate, robotite ja automatiseerimise kasutamisele töötlevas tööstuses ning mäetööstuses (SA.54476)	27,1	2,9
PRIA	Teadmussiirde pikaajalised programmid (SA.61623)	0,0	0,2
Kokku koolitusabi		75,6	87,1

Abi kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks			
SA Eesti Filmi Instituut		5 739,7	8 060,8
	Film Estonia toetuskava - 2 (SA.54341)	1 348,3	1 847,2
	Film Estonia toetuskava (pikendamine) (SA.60448)	0,0	1 092,2
	Filmikunsti arendamise, tootmise ja levitamise toetamise tingimused ja kord (SA.52911)	4 391,1	369,5
	Filmikunsti arendamise, tootmise ja levitamise toetamise tingimused ja kord (muutmine 2021) SA.61874)	0,0	4 751,9
	Abikava "EV100 teledraamasari /Estonian Republic 100 high-end mini TV series"(SA.48110)	0,3	0,0
Eesti Kultuurkapital		2 680,3	2 781,6
	Kultuurkapitali toetused kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks, sh audiovisuaalsete teoste loomiseks (SA.53257)	2 680,3	791,3
	Kultuurkapitali toetused kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks, sh audiovisuaalsete teoste loomiseks(pikendamine) (SA.60373)	0,0	1 990,3
Kultuuriministeerium		61 033,4	60 456,2
	Arhitektuuri ja disaini arendusprojektide toetamise tingimused ja kord (2)- pikendamine (SA.61724)	0,0	25,0
	Eesti kultuuri rahvusvahelistumise ja tutvustamise toetamise tingimused ja kord (2020. a SA.52734, 2021. a SA.61727)	544,2	459,6
	Eesti ühiskonnas lõimumist toetavad tegevused (muukeelse info esitamisvõimekuse suurendamine) - 2 (SA.46596)	46,0	14,2
	Kultuuri edendamise ja kultuuripärandi säilitamise abikava (2020. a SA.46893, 2021. a SA. 61 723)	59 738,4	59 108,4
	Muusikakollektiivide ja kontserdikorraldajate toetamise tingimused ja kord (2020. a SA.52736, 2021. a SA.61728))	340,2	326,9
	Muusikafestivalide ja suursündmuste toetamise tingimused ja kord (2020. a SA.52737, 2021.a SA.61726)	175,0	350,4
	Rahvusvahelise näituse omanikule tekkinud kahju riigi poolt hüvitamise kord ja loetelu riskidest,	4,6	171,7
EAS		3 362,1	1 149,5

	mida näituse kahjuhüvitis ei kata (2020. a SA.53501, 2021. a SA.61725)		
	Väärtfilmikino toetamise tingimused ja kord (SA.52918)	185,0	0,0
Rahandusministeerium		175,0	25,0
	Toetus Mulgi Kultuuri Instituudile (SA.56766)	175,0	0,0
	Toetus Mulgi Elamuskeskusele (SA.62388)	0,0	25,0
EAS		432,4	1 235,4
	Rahvusvaheliste kultuurisündmuste toetus (SA.43105)	77,7	231,4
	Rahvusvaheliste kultuurisündmuste toetus (pikendamine) (SA.61271)	0,0	277,4
	Rahvusvaheliste suursündmuste toetamine (SA.44759)	126,0	189,1
	Rahvusvahelise pereturismi atraktsiooni toetus (SA.45890)	228,7	537,5
Muinsuskaitseamet	Muuseumiprojektide toetamise tingimused ja lord (3) (SA.59911)	0,0	301,9
PRIA	PRIA Maapiirkonnas majandustegevuse mitmekesistamise investeeringutoetus (SA.51161)	766,0	1 576,1
RTK		5 014,9	2 554,2
	Maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeede (SA.55374)	122,1	414,5
	Maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeede (pikendamine) (SA.60937)	0,0	192,8
	Piirkondade konkurentsivõime tugevdamise investeeringute toetus (SA.41188)	4 892,8	1 847,5
	Estonia-Russia Cross-Border Cooperation Programme 2014-2020 (GBER) (SA.45232) ⁵⁰	0,0	99,4
Sihtasutus Tartu 2024	Tartu 2024 põhiprogrammi esimese osa toetus (SA.100649)	0,0	187,3
Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet	Tallinna Loomaaia projekt "Pilvemets" (SA.57884)	8,1	1 000,2
Tallinna Kultuuri- ja Spordiamet		679,0	1 400,9
	Kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks antava toetuse abikava (SA.52884)	634,2	95,4
	Tallinna Lauluväljaku hoonete ja rajatiste renoveerimine (2) (SA.51900)	44,8	0,0
	Kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks antava toetuse abikava TKSA (SA.61469)	0,0	1 305,5
Kokku abi kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks		76 528,8	79 579,6
Abi spordi ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule			
Kultuuriministeerium		9 851,8	6 697,6
	Spordi- ja mitmeotstarbelise vaba aja veetmise taristu arendamise abikava (SA.43915)	9 851,8	0,0
	Spordi- ja mitmeotstarbelise vaba aja veetmise taristu arendamise abikava (pikendamine) (SA.61731)	0,0	6 697,6
EAS		421,9	298,1

⁵⁰ Arvestuslikud numbrid.

	Loomemajanduse tugistruktuuride, ühisprojektide ja ekspordivõimekuse arendamise toetus (muutmine 2016) (SA.45631)	53,9	0,0
	Väikesadamate võrgustiku väljaarendamise toetus - 2014–2020 (SA.47880)	368,0	298,1
RTK		7 533,0	3 172,5
	Piirkondade konkurentsivõime tugevdamise investeeringute toetus (SA.41188)	5 970,0	2 650,0
	(Interreg V-A) EE-LV - Estonia-Latvia (SA.45041)	1 516,9	2,7
	Ida-Virumaa linnapiirkondade jätkusuutlik areng (SA.44757)	46,1	0,0
	Maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeede (SA.55374)	0,0	256,3
	Maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeede (pikendamine) (SA.60937)	0,0	263,5
Tallinna Linnakantselei	Kalevi Keskstaadioni I etapi rekonstrueerimise finantseerimine (SA.47641)	0,0	1 018,2
Kokku abi spordi ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule		17 806,7	11 186,4
Kohalikule taristule antav abi			
EAS	Loomemajanduse tugistruktuuride, ühisprojektide ja ekspordivõimekuse arendamise toetus (muutmine 2016) (SA.45631)	482,0	306,1
KIK	Biometaani transpordisektoris tarbimise toetamise tingimused (SA.43899)	715,8	194,9
RTK	Maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeede (SA.55374)	0,0	233,9
SA KredEx	Kohaliku omavalitsuse üksuse elamufondi arendamiseks juhtumipõhine investeeringutoetus – (SA.50702)	2 984,6	3 401,9
Kokku kohalikule taristule antav abi		4 182,4	4 136,8
KOKKU horisontaalne riigiabi		261 593,8	269 236,8
	Eesti - Norra koostööprogramm „Green ICT“, põhiskeem (SA.56424)	0,0	149,4
	Rahvusvahelise pereturismi atraktsiooni toetus (SA.45890)	1 362,1	0,1
	Suurinvestori toetus (SA.47355)	1 000,0	0,0
	Suurinvestori toetus (muutmine 2018 regionaalabi osas) (SA.51279)	1 000,0	1 000,0
KIK		13 907,9	12 907,6
	Keskkonnaprogrammist grupierandiga hõlmatud riigiabi andmise tingimused 2020+ (SA.56591)	0,0	396,1
	Keskkonnaprogrammist grupierandiga hõlmatud riigiabi andmise tingimused (pikendamine kuni 31.12.2021) (SA.60725)	0,0	296,8
	Investeeringud parimasse võimalikku ressursitõhusasse tehnikasse - ressursijuhtimissüsteemide ja IT-rakenduste väikeprojektid (pikendamine kuni 31.12.2021) (SA.60729)	0,0	740,3
	Investeeringud parimasse võimalikku ressursitõhusasse tehnikasse;	5 092,4	1 309,6

	ressursijuhtimissüsteemide ja toetavate IT-rakenduste toetamine (SA.46220)		
	Investeeringud parimasse võimalikku ressursitõhusasse tehnikasse; ressursijuhtimissüsteemide ja toetavate IT-rakenduste toetamine -2 (SA.52158)	8 815,5	10 164,8
MES	Väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate võlakohustuste tagamise kord (tagatiste kava) - Ü (SA.49878)	14,5	0,0
PRIA		3 447,8	3 144,8
	MAK 2014-2020 meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse” tegevuse liigi „Investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks” raames antav keskmise suurusega ettevõtjate ja suurettevõtjate põllumajandustoodete töötlemise ning turustamise investeeringutoetus (SA.43185)	28,2	2,7
	MAK 2014-2020 meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse” tegevuse liigi „Investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks” raames antav mikro- ja väikeettevõtjate põllumajandustoodete töötlemise ning turustamise investeeringutoetus (SA.41922)	63,5	7,1
	MAK 2014-2020 meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse” tegevuse liigi „Investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks” raames antav keskmise suurusega ettevõtjate ja suurettevõtjate põllumajandustoodete töötlemise ning turustamise investeeringutoetus (2) (SA.46779)	1 134,5	55,1
	MAK 2014-2020 meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse” tegevuse liigi „Investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks” raames antava tunnustatud tootjarühma põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise investeeringutoetus (2) (SA.47023)	72,9	791,4
	MAK 2014-2020 meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse” tegevuse liigi „Investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks” raames antav mikro- ja väikeettevõtjate põllumajandustoodete töötlemise ning turustamise investeeringutoetus (2) (SA.48505)	84,5	13,8
	MAK 2014-2020 meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse” tegevuse liigi „Investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks” raames antav mikro- ja väikeettevõtjate põllumajandustoodete töötlemise ning turustamise investeeringutoetus (3) (SA.51282)	194,9	39,4
	MAK 2014-2020 meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse” tegevuse liigi	570,6	838,8

	„Investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks” raames antav keskmise suurusega ettevõtjate ja suurettevõtjate põllumajandustoodete töötlemise ning turustamise investeeringutoetus (3) SA.51402		
	MAK 2014-2020 meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse” tegevuse liigi „Investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks” raames antava tunnustatud tootjarühma põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise investeeringutoetus (3) (SA. 51969)	653,3	330,5
	MAK 2014-2020 meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse” tegevuse liigi „Investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks” raames antav mikro- ja väikeettevõtjate põllumajandustoodete töötlemise ning turustamise investeeringutoetus (4) (SA.54233)	645,5	782,4
	MAK 2014-2020 meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse” tegevuse liigi „Investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks” raames antav mikro- ja väikeettevõtjate põllumajandustoodete töötlemise ning turustamise investeeringutoetus (SA.61667)	0,0	250,7
	MAK 2014-2020 meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse” tegevuse liigi „Investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks” raames antav mikro- ja väikeettevõtjate põllumajandustoodete töötlemise ning turustamise investeeringutoetus (SA.64135)	0,0	12,9
RTK		731,5	977,9
	Toetuse andmise tingimused Ida-Virumaa tööstusinvesteeringute toetamiseks (SA.52348)	731,5	713,9
	Toetuse andmise tingimused tegevuseks „Ida-Virumaa tööstusinvesteeringute toetamine” (SF) (SA.57662)	0,0	201,3
	Toetuse andmise tingimused tegevuseks „Ida-Virumaa tööstusinvesteeringute toetamine” (SF), (pikendamise) (SA.60936)	0,0	62,7
KOKKU regionaalabi		21 463,8	18 179,8

Lisa III

2020. JA 2021. AASTAL ANTUD SEKTORAALNE RIIGIABI (tuhat eurot)

Abi andja	Abimeede/eesmärk	2020	2021
Põllumajandussektor			
PRIA		10 704,7	9 995,2
	Ohtliku taimekahjustaja tõrjeabinõude rakendamise toetus (SA.47100)	357,4	0,0
	Põllumajandusloomade aretustoetus (2020.a SA.46980; 2021. a SA.61467)	3 637,6	3 951,1
	Põllumajandustootja asendamise toetus (2020. a SA.49390 ja SA.57118; 2021. a SA.49390, SA.57118 ja SA.62387)	699,8	748,2
	Turuarendustoetus (2020. a SA.50035; 2021. a SA.50035 ja SA.61021)	46,3	31,0
	MAK 2014-2020 meetme 12 „Natura 2000“ alal asuva erametsamaa kohta antav toetus (SA.47248)	4 382,2	4 382,3
	MAK 2014-2020 meetme 8 „Metsaala arengu ja metsade elujõulisuse parandamise investeeringutoetus“ (SA.41648)	1 354,7	798,9
	MAK 2014-2020 meetme 1 „Teadmussiirde pikaajalised programmid“ (SA.48817)	3,7	0,7
	MAK 2014-2020 meetme 2.1 „Nõustamisteenuse toetamine“ metsanduse valdkonnas (SA.41636)	19,6	43,2
	MAK 2014-2020 meetme 2.3 „Nõustajate koolitustoetus“ (2020. a SA.41173(2015/N)) ja SA.49827; 2021 a. SA.59634)	16,2	29,8
	Metsandussektori tootjarühmadele mõeldud starditoetuse muudatused (Eesti maaelu arengukava meetme M09.1 metsanduse osa) (SA.49244)	170,0	0,0
	MAK 2014-2020 meetme 1 „Teadmussiire ja teavitus“ raames antud teadmussiirde ja teavituse toetus (SA.49253)	17,2	10,0
Maaeluministeerium	Abi hukkunud põllumajandusloomade korjaste hävitamise ja kokkuveokulude katmiseks (2020. a SA.55938; 2021. a SA.60452)	712,3	662,7
MES	Väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele võlakohustuste tagamise kord (tagatiste kava) (SA.41494)	12,4	63,7
PTA	Sigade Aafrika katku likvideerimise kulude katmine ja kahjude hüvitamine põllumajandustootjatele, kes on VKE-d, 2 (SA.45614)	0,0	444,5
Kokku põllumajandussektor		11 429,4	11 166,1
Kalandussektor			
PRIA/MTA	Kalapüügitoodete tootja eriotstarbelise diislikütuse aktsiisimaksu vabastus (2020. a SA.41758; 2021.a SA.63731)	150,8	97,7
Kokku kalandussektor		150,8	97,7

Transpordisektor			
MKM	AS Saarte Liinid aktsiakapitali suurendamine (SA.61105)	3 000,0	0,0
Transpordiamet		2 544,2	6 116,3
	Rahvusvahelise reisilaevanduse toetamise tingimused ja kord (SA.57541)	2 544,2	5 782,1
	State aid in favour of maritime transport (SA.53469)	0,0	334,2
RTK ⁵¹		3 109,5	9 904,9
	AS Saarte Liinid "Avaliku liiniveo teenindamiseks riigi sadamate rekonstrueerimise II etapp: Rohuküla ja Heltermaa sadama täiendava kaldarambi rajamine" (SA.54565)	846,5	799,6
	Investeering Tallinna lennujaama lennualataristusse (SA.39315 (2015/N))	2 263,0	9 105,3
Kokku transpordisektor		8 653,7	16 021,2
Telekommunikatsioon			
TTJA		2 132,3	11 508,0
	Järgmise põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgu passiivse lairibataristu rajamise toetusmeede (SA.51475)	2 132,3	4 130,7
	Järgmise põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgu rajamise teine etapp (SA.58599)	0,0	4 039,7
	Järgmise põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgu rajamise teise etapi toetusmeede (eelarve suurendamine) (SA.61347)	0,0	3 337,6
Kokku telekommunikatsioon		2 132,3	11 508,0
KOKKU sektoraalne riigiabi		22 366,2	38 793,0

⁵¹ Alates 2021. aastast tegeleb meetme rakendamisega TTJA asemel RTK.

Lisa IV

2020. JA 2021. AASTAL ANTUD RIIGIABI ÜLDIST MAJANDUSHUVI PAKKUVATE TEENUSTE OSUTAMISEKS (tuhat eurot)

Abi andja	Abimeede/eesmärk	2020	2021
MKM		4 499,9	4 078,0
	AS Tallinna Lennujaam aktsiakapitali suurendamine ja riigivara üleandmine	521,9	0,0
	Postiteenused - hüvitis perioodiliste väljaannete edastamise eest	1 778,0	1 778,0
	Väikelennujaamade dotatsioon	2 200,0	2 300,0
KIK		47 540,9	40 068,3
	Perioodi 2014-2020 veemajanduse toetamine	37 302,9	33 612,0
	KKP veemajanduse SGEI	10 238,0	6 456,3
RTK		4 162,9	1 299,2
	Piirkondade konkurentsivõime tugevdamise investeeringute toetustoetus	0,0	175,6
	Tööstalast konkurentsivõimet suurendavad teenused ⁵²	4,1	629,7
	Uue põlvkonna elektroonilise side baasvõrgu toetamise tingimused ja investeeringute kava koostamise kord ⁵³	2 586,2	0,0
	Heltermaa, Rohuküla, Sviby, Triigi, Sõru, Naissaare ja Kihnu ⁵⁴ sadamate rekonstrueerimine	1 572,6	493,9
SA KredEx		1 086,4	5 432,2
	Korterelamute rekonstrueerimise toetus	244,7	0,0
	Kohaliku omavalitsuse üksuse elamufondi arendamiseks juhtumipõhise investeeringutoetuse andmise tingimused ja kord	841,7	5 432,2
Tartu Linnavalitsus	Toetus Tallinna Lennujaam ASile Tartu lennuühenduste arendamiseks	75,0	0,0
KOKKU riigiabi üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamiseks		57 365,1	50 877,7

⁵² RTK tegeleb meetme rakendamisega Sihtasutuse Innove asemel alates 2020. aastast.

⁵³ Alates 2021. aastast tegeleb meetme rakendamisega RIA asemel RTK.

⁵⁴ Alates 2021. aastast tegeleb meetme rakendamisega TTJA asemel RTK.

Lisa V

2020. JA 2021. AASTAL ANTUD COVID-19 RIIGIABI (tuhat eurot)

Abi andja	Abimeede	2020	2021
EAS		34 276,5	66 143,4
	COVID-19 Estonian aid schemes under TF 3.1 – grants (Perioodi 2014-2020 ettevõtja tootearenduse toetus) (SA.57014)	256,3	7 960,1
	COVID-19 Estonian aid schemes under TF 3.1 – grants (Turismiettevõtete uue ärimudeli rakendamise toetamise väikeprojektid) (SA.57014)	248,4	616,8
	COVID-19 Estonian aid schemes under Section 3.1 TF – direct grants (COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse puhangust negatiivselt mõjutatud väikeettevõtja kahjude osalise hüvitamise toetus) (SA.57234)	9 637,0	0,0
	COVID-19 Estonian aid schemes under Section 3.1 TF – direct grants (Turismisektori ettevõtjate COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse puhangust tulenenud kahjude osalise hüvitamise toetus) (SA.57234)	19 591,6	0,0
	COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse puhangust negatiivselt mõjutatud kaubandus- ja teenindusettevõtjate rendimaksete toetus 3.1 jaotise alusel (SA.57403)	991,0	0,0
	COVID-19: Aid to undertakings in tourism and directly related sectors (Turismiga otseselt seotud majandusharude ettevõtjate COVID-19 kahjude osalise hüvitamise toetus) (SA.59338)	3 552,2	68,0
	COVID-19: Support for industrial research and experimental development (TF section 3.1 and 3.6) (SA.59278)	0,0	1 064,2
	COVID-19: Aid to undertakings in tourism and directly related sectors 2 (Turismiga seotud majandusharu ettevõtjate toetamine seoses COVID-19 haigust põhjustava koroonaviirusega) (SA.61591)	0,0	15 998,1
	COVID-19: Aid to undertakings in tourism and retail sectors TF section 3.1 (Ettevõtjate toetamine seoses COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikust tulenevate piirangutega) (SA.62825)	0,0	36 358,5
	COVID-19: Aid to providers of commercial regular bus services (Kommertsliinivedu teostava ettevõtja toetamine) (SA.62921)	0,0	3 980,0
	COVID-19: Amendments to SA.61591 (TF Section 3.1), SA.62825 (TF Section 3.1) and SA.63122 (TF Section 3.1) - Toetus kriisi mõjude leevendamiseks uutele turismi- ja jaekaubandusettevõtetele (SA.64220)	0,0	97,7
Eesti Töötukassa	COVID-19: Subsidy scheme to undertakings in Ida-Viru and Harju Counties affected by the COVID-19 (SA.61615) (Töötukassa töötasu toetus)	0,0	7 836,2
EFI	COVID-19: Aid to production and distribution of films (including cinemas)(SA.62801)	0,0	4 940,7

KUM		12 160,7	15 357,0
	COVID-19 puhangust tingitud erakorraline abi kultuuri- ja spordivaldkonnale ajutise raamistiku jaotise 3.1 alusel (SA.57014)	12 160,7	0,0
	COVID-19 puhangust tingitud erakorraline abi Ida-Viru ja Harju maakonna kultuurikorraldajatele ajutise raamistiku jaotise 3.1 alusel (SA.61586)	0,0	1 438,5
	COVID-19: Emergency assistance to culture organisers in Estonia (COVID-19 puhangust tingitud erakorraline abi kultuurikorraldajatele ajutise raamistiku jaotise 3.1 alusel (SA.62815)	0,0	5 030,8
	COVID-19: Erakorraline abi kultuurikorraldaja teenuse, toote, äriprotsessi või ärimudeli ümberkorraldamiseks ja riigiga seotud asutustele ajutise raamistiku jaotise 3.1 alusel (SA.63164)	0,0	8 275,6
	COVID-19: erakorraline kahjuhüvitise tagamine Eestis aset leidva kultuurisündmuse või konverentsi korraldajale ajutise raamistiku jaotise 3.1 alusel (SA.63701)	0,0	612,1
MES		69 371,9	20 758,5
	COVID-19 Loan under the Temporary framework 19.03 section 3.3 (SA.56804)	17 289,0	174,5
	COVID-19 Loan under the Temporary framework amendment 03.04.2020 section 3.1 (SA.57028)	22 817,3	2 248,0
	COVID-19 Loan guarantees under the Temporary framework 19.03 section 3.2 (SA.56804)	9 521,3	3 800,0
	COVID-19 Loan guarantees under the Temporary framework amendment 03.04.2020 section 3.1 (SA.57028)	19 744,3	3 418,7
	COVID 19: Exceptional temporary support due to the COVID-19 outbreak for farmers (SA.60666)	0,0	3 774,5
	COVID-19 sooduslaenu (jaotis 3.1) (SA.62690)	0,0	1 153,0
	COVID-19 garantiid (jaotis 3.1) (SA.62690)	0,0	5 509,8
	COVID-19 sooduslaenu (jaotis 3.3) (SA.62690)	0,0	680,0
MKM	COVID-19- Nordica aktsiakapitali suurendamine (SA.57586)	22 000,0	0,0
PRIA		498,9	12 054,5
	COVID-19 puhangust tingitud erakorraline toetus (SA.58678)	498,9	0,0
	COVID-19: Exceptional temporary support due to the COVID-19 outbreak for farmers (SA.60666)	0,0	11 813,8
	COVID-19 puhangust tingitud erakorraline toetus kalapüügitoodete töötlemisega tegelevale ettevõtjale (SA. 63935)	0,0	240,7
RAM	COVID-19 puhangust tulenenud kahjude osalise hüvitamise toetus Ida-Viru maakonna ettevõtjatele (SA.61615)	0,0	1 210,1
RTK		20 000,0	1 551,4
	COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse puhangust mõjutatud reisilaevade operaatoritele toetuse andmise tingimused ja kord (SA.57643)	20 000,0	0,0

	COVID-19: Emergency assistance for operators of experience centres and operators of other buildings used for conferences or similar events (SA.63122)	0,0	1 006,7
	COVID-19: Emergency assistance for operators of experience centres and operators of other buildings used for conferences or similar events/2 (SA.64220)	0,0	544,7
SA KredEx		306 900,2	51 283,2
	COVID-19 Loan under the Temporary framework 19.03 section 3.3 (SA.56804)	196 632,0	25 263,2
	COVID-19 Loan guarantees under the Temporary framework 19.03 section 3.2 (SA.56804)	107 276,0	0,0
	COVID-19 Loan guarantees under the Temporary framework amendment 03.04.2020 section 3.1 (SA.57028)	2 932,8	0,0
	COVID-19 Subsidised interest rates for loans under the Temporary framework amendment 03.04.2020 section 3.1 (SA.57028)	59,4	0,0
	COVID-19 erakorralised ettevõtlusmeetmed (jaotis 3.1 G) (SA.58748)	0,0	1 047,0
	COVID-19 erakorralised ettevõtlusmeetmed (jaotis 3.2 G) (SA.58748)	0,0	21 076,7
	COVID-19 erakorralised ettevõtlusmeetmed (jaotis 3.3 L) (SA.58748)	0,0	367,2
	COVID-19 erakorralised ettevõtlusmeetmed (jaotis 3.1 intr) (SA.58748)	0,0	20,9
	COVID-19 erakorralised ettevõtlusmeetmed - 2 (jaotis 3.1 G) (SA.62690)	0,0	1 120,0
	COVID-19 erakorralised ettevõtlusmeetmed - 2 (jaotis 3.2 G) (SA.62690)	0,0	2 334,2
	COVID-19 erakorralised ettevõtlusmeetmed - 2 (jaotis 3.3.L) (SA.62690)	0,0	50,0
	COVID-19 erakorralised ettevõtlusmeetmed - 2 (jaotis 3.1 intr) (SA.62690)	0,0	4,0
TLN Linnakantselei		2 683,4	2 971,5
	COVID-19 Tallinna linna maksetingimuste leevendamise meede (ajutise raamistiku jaotis 3.1) (SA.57014)	11,9	0,0
	COVID-19 Tallinna linna linnavara üürisoodustuste meede (ajutise raamistiku jaotis 3.1) (SA.57014)	1 971,6	0,0
	COVID-19 Tallinna linna hoonestusõiguse tasu soodustuse meede (ajutise raamistiku jaotis 3.1) (SA.57014)	8,1	0,0
	COVID-19 Tallinna linna isikliku kasutusõiguse tasu soodustuse meede (ajutise raamistiku jaotis 3.1) (SA.57014)	3,7	0,0
	Linnavara üüritasu soodustused Kesklinna linnaosas (SA.58783)	688,1	1 314,9
	COVID-19: Amendments to SA.57014 (2020/N) and SA.58783 (2020/N) (SA.63197)	0,0	1 656,6
Kokku COVID-19 riigiabi		467 891,6	184 106,5

Lisa VI

2020. JA 2021. AASTAL ANTUD VÄHESE TÄHTSUSEGA ABI (tuhat eurot)

Abi andja	Abimeede/eesmärk	2020	2021
Väheste tähtsusega abi			
Haridus- ja Teadusministeerium		77,0	0,0
	Riigieelarvelise toetuse kasutamise leping eKool AS-ga	7,0	0,0
	Riigieelarvelise toetuse kasutamise leping MTÜ-ga Eesti Euroinfo Ühing	40,0	0,0
	Riigieelarvelise toetuse kasutamise leping nr 286 eKool AS-ga	30,0	0,0
Justiitsministeerium	Toetus Sihtasutusele Iuridicum	15,3	15,3
Keskkonnaministeerium		138,1	125,7
	Riigivara alla hariliku väärtuse otsustuskorras võõrandamine Antsla vallale	0,0	18,6
	Riigivara alla hariliku väärtuse võõrandamine Haapsalu linnale (Saare tn 10a ja Saare tn 10b)	0,0	11,9
	Riigivara alla hariliku väärtuse võõrandamine Saku vallale (Männiku tee 146a ja Männiku tee 146b)	0,0	42,7
	Riigivara otsustuskorras võõrandamine alla hariliku väärtuse Kehtna vallale	24,5	0,0
	Riigivara alla hariliku väärtuse võõrandamine Võru linnale (Taara, Kalmuse)	0,0	52,5
	Saastetasu asendamise väheste tähtsusega abi kava	3,8	0,0
	Väheste tähtsusega abi Aktsiaseltsile Viru Keemia Grupp	109,8	0,0
Kultuuriministeerium		891,6	415,8
	COVID-19 spordiürituste riskifond	0,0	11,8
	Erakorraline väheste tähtsusega abi kultuuri- ja spordivaldkonnale	677,9	0,0
	Erakorralised spordiprojektid 2020 ja 2021	18,0	16,0
	Eraldis institutsioonide toetamiseks 2020 ja 2021	15,0	117,5
	Helilooming ja muusikaalased väljaanded	128,9	182,0
	Muusikakonkursid	16,8	50,0
	Rahvusvaheliste spordisündmuste läbiviimine Eestis	35,0	38,5
Rahandusministeerium		127,2	917,0
	Üksiktoetus MTÜ-le Eesti Arhitektide Liit	30,0	30,0
	COVID-19 puhangust tulenenud kahjude osalise hüvitamise toetus Ida-Viru maakonna ettevõtjatele	0,0	887,0
	VTA tasuta IKV võõrandamise lepingute alusel	97,2	0,0
Siseministeerium		133,0	35,3

	AMIF projekti toetused (DesignMinds OÜ, Kommunikatsioonibüroo JLP, MTÜ Balti Uuringute Instituut)	40,0	19,4
	Riigieelarvelise toetuse leping Eesti Kaitsetööstuse Liidule	0,0	3,9
	VTA Püha Johannese Kooli Sihtasutusele	0,0	3,0
	VTA Tallinna Toomkooli SA	0,0	3,0
	VTA MTÜ Tartu Katoliku Hariduskeskus	0,0	3,0
	VTA MTÜ Tartu Luterlik Peetri Kool	0,0	3,0
	Vähese tähtsusega abi Eesti Rahvusringhäälingule	93,0	0,0
EAS		14 515,8	13 448,1
	Digitaliseerimise teekaardi toetus	0,0	12,0
	Eesti kui reisisihi tuntuse suurendamise programm perioodil 2014-2020	114,4	79,9
	Eesti-Norra koostööprogramm 2014-2021	581,0	0,0
	Eesti-Norra koostööprogramm 2014-2021 - põhiskeem	5,5	15,4
	Ettevõtlusteadlikkuse arendamine	2 744,6	1 350,0
	Ettevõtjate rakendusüuringute ja tootearenduse toetamine (RUP)	0,0	79,6
	Ettevõtte arenguprogrammi toetusmeede	2 787,3	2 145,4
	Innovatsiooni- ja arendusosakute toetus	979,0	2 029,7
	Innovatsioonialase teadlikkuse ja võimekuse tõstmine	0,0	17,0
	Ettevõtjate võrkudega liitumise programm	727,0	310,2
	Klastrite arendamise toetus 2014-2020	374,6	188,5
	Kõrge potentsiaaliga innovaatiliste ettevõtete arendamise programm „Start-up Eesti“	139,0	154,9
	Liinifondi programm	0,0	267,9
	Loomemajanduse tugistruktuuride, ühisprojektide ja ekspordivõimekuse arendamise toetamise toetus VTA 2014-2020	622,2	590,2
	Loomemajandusala teadlikkuse tõstmine, teadmiste ja oskuste arendamine ning loomemajanduse ja teiste sektorite koostoime suurendamine	541,7	248,7
	Rahvusvahelise pereturismi atraktsiooni toetamine	109,3	34,9
	Rahvusvaheliste sündmuste ja konverentside toetamine 2014-2020	266,7	674,6
	Rahvusvaheliste suursündmuste toetus 2014-2020	72,4	56,9
	Tehnoloogia arenduskeskuste toetus 2014 -2020	151,4	120,9
	Toetus digitaalsete tehnoloogiate, robotite ja automatiseerimise kasutamisele töötlevas tööstuses ning mäetööstuses	672,5	589,9
	Toetus ettevõtja tootearenduseks	1067,2	323,3
	Tugiteenus- ja arenduskeskuste investeringu- toetus	494,4	603,3

	Turismiettevõtete ärimudelite rakendamise toetamine	335,7	3 111,4
	Tööstuse digitaliseerimise ja automatiseerimise toetus	630,4	119,3
	Väikesadamate võrgustiku väljaarendamise toetamine	59,9	200,0
	Välismessitoetus	512,6	99,9
	Välisvõrbamise toetus	527,0	0,0
	Üksikabi kuuele ettevõtjale	0,0	24,3
EKT	Ettevõtete kasvu toetamine	6,9	9,6
Eesti Kultuurkapital	Kultuurkapitali toetused kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks, sh audiovisuaalsete teoste loomiseks	77,3	72,5
Eesti Puitmajaliit	Ettevõtete toetamine välisturgudel	2,0	0,0
Eesti Töötukassa		11 034,8	28 639,7
	COVID-19 Töötasu toetus seoses COVID-19 haiguse tõkestamise piirangutega	0,0	13 164,1
	Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond 2021-2023	0,0	229,7
	Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks 2015-2020	3 403,9	3 450,2
	Tööturuteenuste ja -toetuste seadus ning Tööhõiveprogramm 2016-2017 ja 2017-2020 (VTA)	4 274,9	318,8
	Tööhõiveprogramm 2021--2023	0,0	7 729,6
	Tööturuteenuste osutamine töövõimereformi sihtrühmale 2016-2020	3 356,0	3 747,3
Elering AS	Vähese tähtsusega abi kuni 50 KW tootmiseseadmetele	661,4	1 019,4
ETAG		250,8	574,6
	Horisont 2020, Euroopa Horisondi ja COST koostöövõrgustiku projektide ettevalmistustoetus ning Balti Boonus	0,0	23,8
	Teaduse rahvusvahelistumine, mobiilsuse ja järelkasvu toetamine "Mobilitas Pluss"	82,2	116,4
	Toetus rahvusvahelistel ühiskonkurssidel osalejatele	0,0	50,0
	Valdkondliku teadus-ja arendustegevuse tugevdamine (RITA)	168,6	384,4
INSA	Ida-Virumaa ettevõtlust edendavad spordi- ja kultuuriüritused	97,2	172,6
IVEK		117,8	283,8
	Ettevõtjate arengu, ekspordialane ning uute tehnoloogiate kasutuselevõtuga seotud nõustamine ja koolituse programm	30,9	22,8
	Viru Filmifond statuut	86,9	261,0
KIK		5 074,8	5 187,3
	Abikava „Keskkonnakasutusest riigieelarvesse laekunud rahast vähese tähtsusega abi andmise tingimused“	578,1	255,8

	Arenguriikides kliimapoliitika eesmärkide toetamine	198,1	571,9
	Jäätmete liigiti kogumise lahendused kohalikes omavalitsustes	0,0	104,7
	Jäätmete ringlussevõtu toetamine	338,5	70,4
	Kaugküttesüsteemide investeeringute toetamise tingimused	464,2	215,9
	Ressursitõhususe VTA (auditid ja investeeringud)	3 135,9	3 158,8
	ST lokaalse küttelahenduse VTA 2014-2020	0,0	159,8
	Täiselektriliste sõidukite ostutoetus	360,0	650,0
Lääne-Nigula Vallavalitsus	Ettevõtlustoetus 2	29,0	29,7
MES		530,2	196,5
	Rahastamisleping nr 10 Maaelu arengukava 2014-2020 rahastamisvahendi sihtfondi haldamiseks (sooduslaen)	129,3	33,6
	Väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele, mittetulundussektorile ja laenu finantseerijatele laenu andmise kord (laenamise kava)	274,9	50,4
	Väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate võlakohustuste tagamise kord (tagatiste kava)	126,0	112,5
MTÜ Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus	Toetuslepingud vedajatega	198,2	38,1
MTÜ Eesti Disainikeskus	Ringdisaini sprint ettevõttele Zegul Kayaks OÜ	0,0	0,1
Muinsuskaitseamet		267,4	612,0
	Kultuuripärandi valdkonna toetused	5,1	12,9
	Muuseumiprojektide toetamise tingimused ja kord	262,3	290,2
	Toetus kultuurimälestiste ja muinsuskaitsealal asuvate ehitiste säilitamiseks ja korrashoiuks	0,0	195,0
	Toetus omandireformi käigus tagastatud ehitismälestiste säilitamiseks ja korrashoiuks	0,0	113,9
Narva LAÖA		2,7	184,5
	Narva alustavate ettevõtjate projektide kaasfinantseerimine	2,7	6,0
	Tegevustoetus AS-le Transservis-N 2021. aastal	0,0	110,0
	Toetus OÜ-le Narva Jäätmekäitluskeskus seadme soetamiseks	0,0	68,5
PRIA		11 088,4	10 575,2
	MAK 2014–2020 meetme 19 „Toetus LEADERi kohalikule arengule” raames antav LEADER-projektitoetus	3 732,1	2 794,6
	MAK 2014-2020 meede 6.4 „Investeeringud majandustegevuse mitmekesistamiseks maapiirkonnas mittepõllumajandusliku tegevuse suunas”	5 346,4	5 415,4
	Turuarendustoetus MPKS ⁵⁵ alusel (2020)	224,4	0,0
	Turuarendustoetus MPKS alusel (2021)	0,0	345,7
	MAK 2014–2020 meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse” tegevuse liigi „Põllu- ja	681,9	426,1

⁵⁵ Maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seadus.

	metsamajanduse taristu arendamine ja hoid” raames antav põllu- ja metsamajanduse taristu arendamise ja hoiu investeeringutoetus		
	MAK 2014–2020 meetme 1 „Teadmusiire ja teavitus” tegevuse liikide „Koolitustegevuste korraldamine”, „Esitlus- ja teavitustegevuste korraldamine” ning „Ettevõtete külastuste ja õpiringide korraldamine” raames antav teadmussiirde ja teavituse toetus	6,1	2,4
	MAK 2014–2020 meetme 1 „Teadmusiire ja teavitus” tegevuse liigi „Pikaajalised programmid” raames antav teadmussiirde pikaajaliste programmide rakendamise toetus	33,9	72,2
	EMKF rakenduskava 2014–2020 meetme „Kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegia rakendamine” raames antav kalanduspiirkonna kohaliku arengu strateegia rakendamise toetus	966,1	1 374,2
	MAK 2014–2020 meetme 16 „Koostöö” alameetme „Innovatsiooniklaster” raames antav innovatsiooniklastri toetus	72,4	144,6
	COVID-19 puhangust tingitud erakorraline toetus	25,1	0,0
Muhu Vallavalitsus	Muhu valla ettevõtjatele COVID-19 viiruse levikust tingitud kahjude hüvitamiseks toetuse maksmine	21,0	0,0
Põlva Vallavalitsus	Põlva valla ettevõtlustoetus	0,0	14,0
RTK		4 758,8	5 316,5
	COVID-19 puhangust tingitud erakorraline abi elamuskeskuste pidajatele ning konverentside ja teiste selliste ürituste korraldajatele	0,0	754,8
	Ida-Viru maakonna ettevõtluse ning inimeste tööalaste oskuste mitmekesistamiseks toetuse eraldamise tingimused ja kord	0,0	75,4
	(Interreg V-A) EE-LV- Estonia-Latvia	838,1	249,9
	Eesti-Vene Piiriülese koostöö programm ⁵⁶	119,2	0,6
	Ettevõtlusteadlikkuse arendamine – nõustamine MAKi kaudu ⁵⁷	0,0	6,3
	Kagu-Eesti ettevõtluse arengu toetusmeede	391,9	833,4
	Lapsehoiukohtade loomine ja teenusepakkumise toetamine ⁵⁸	179,3	0,0
	Maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeede	49,4	273,0
	Mitmekesine ja kvaliteetne haridus digitaalse õppevaraga ⁵⁹	78,1	124,5
	Piirkondade konkurentsivõime tugevdamise investeeringute toetus 2014-2020	554,8	269,3

⁵⁶ Arvestuslikud numbrid.

⁵⁷ Alates 2020. a tegeleb meetme rakendamisega EASi asemel RTK.

⁵⁸ Abimeetme on 2020. aastal üle antud RTK-le SA-lt Innove.

⁵⁹ Abimeetme on 2020. aastal üle antud RTK-le SA-lt Innove.

	Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks perioodil 2017–2023	0,0	52,9
	Rakendusuuringute toetamine nutika spetsialiseerumise kasvuvaldkondades ⁶⁰	295,0	630,3
	Regionaalsete kompetentsikeskuste arendamine	23,4	56,9
	„Sektoritevahelise mobiilsuse toetamine” elluviimiseks struktuuritoetuse andmise tingimused ja kord	0,0	68,2
	Starditoetus 2014-2020	1 353,2	1 603,8
	Tegevuse “Teaduse populariseerimine” alategevus “Teeme+” ⁶¹	22,8	0,0
	Tööstalast konkurentsivõimet suurendavad teenused ⁶²	13,3	158,5
	Uudsete lahenduste väljatöötamine ja elluviimine sotsiaalvaldkonnas ⁶³	840,3	77,3
	Väikesaarte programm	0,0	81,4
Rõuge Vallavalitsus	Ettevõtlustoetus	12,0	11,1
Saaremaa Vallavalitsus	Saaremaa valla ettevõtjatele COVID-19 viiruse levikust tingitud kahjude hüvitamiseks toetuse maksmine	262,8	0,0
SA Erametsakeskus	Erametsanduse toetamine metsaseaduse alusel	789,0	1 074,9
SA KredEx		556,7	1 279,4
	Ettevõtluse laenude ja pangagarantii käendus suurettevõtetele	24,4	0,0
	Haridustehnoloogiliste idufirmade toetus	0,0	5,4
	Ida-Virumaa äri- ja startup-inkubaatorite tegevuse toetamine (toetus)	12,6	0,0
	Kasutusest välja langenud ehitiste lammutustoetus	0,0	741,4
	Laenude abikava "Tingimused ettevõtluslaenu väljastamiseks" raames	15,3	12,3
	Tingimused väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate laenu käendamiseks	466,1	520,3
	Päikesepaneelide investeringutoetus	38,3	0,0
Sihtasutus Tallinna Ettevõtlusinkubaatorid		114,0	3,7
	Arengutoetus 2021	0,0	2,8
	Arenduskeskuse teenus	113,0	0,0
	Välisturgudele sisenemise toetus	1,0	0,9
Sihtasutus Tallinna Teaduspark TEHNOPOL	Tallinnovation 2020 toetuslepingud (viis ettevõtjat)	13,5	29,5
Spordikoolituse ja -Teabe Sihtasutus	COVID-19 puhangust tingitud erakorraline abi spordiobjektide valdajate toetamiseks	354,5	676,3
Tallinna Strateegiakeskus		187,8	318,8
	Digitoetus 2020-2023	48,7	179,8

⁶⁰ Abimeetme on 2020. aastal üle antud RTK-le SA-lt Archimedes.

⁶¹ Abimeetme on 2020. aastal üle antud RTK-le SA-lt Archimedes.

⁶² Abimeetme on 2020. aastal üle antud RTK-le SA-lt Innove.

⁶³ Abimeetme on 2020. aastal üle antud RTK-le SA-lt Innove.

	Ettevõtte praktikajuhendaja toetus	27,0	44,7
	Messitoetus 2019-2023	7,2	13,2
	Mittetulundustegevuse toetus	40,0	65,5
	Tallinna kultuuripuhkuse kampaania reklaam Soome ja Läti sihtturule 10.08-06.09.2020	4,5	0,0
	Toetus Marketing Communication Alliance ülemaailmse jõuluvanade hübriidkongressi korraldamiseks	30,0	0,0
	Uute töökohtade loomise toetus	15,9	0,0
	Väikeettevõtja välismessitoetus 2019-23	14,5	15,6
Tallinna Kesklinna Valitsus		35,9	27,9
	Koidu tn 80/Videviku tn 36 hoonete üürile andmine (Eesti Loodiskaitse Selts)	3,7	4,3
	Koidu tn 12 äriruumi üürile andmine (Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Tallinna Toompea Kaarli Kogudus)	0,0	8,6
	Mittetulundustegevuse toetuse leping (MTÜ Vene Nukuteater)	0,0	1,0
	Mittetulundustegevuse toetuse leping (Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit)	0,0	3,0
	Toetus Art-Fortius MTÜ-le	0,0	2,5
	Toom-Kooli tn 13 äriruumide üürile andmine (Sihtasutus Orthodox Singers)	0,4	0,6
	Pronksi tn 6/Raua tn 1 äriruumide üürile andmine (mittetulundusühing RAAVIS)	0,0	1,9
	Sihtotstarbeliselt antava toetuse leping MTÜ-ga Vabatahtlik Merepäästeühing	0,0	6,0
	Sihtotstarbeliselt antava toetuse leping Sihtasutusega Tallinna Lauluväljak	31,8	0,0
Tallinna Kultuuri- ja Spordiamet		45,6	7,2
	Erinevad kultuurilised eesmärgid	45,6	0,0
	XXX rahvusvaheline kiirmaleturniir "Meenutades Paul Kerest	0,0	3,2
	EA Classic Meeting Combined Events Indoor Tallinn 2021	0,0	4,0
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet	Kiiret lairibateenust võimaldavate elektroonilise side võrkudega liitumiseks toetuse andmine	0,0	62,3
Tartu Linnavalitsus		14,6	133,8
	Digitaliseerimise toetus	0,0	39,4
	Lux Express Estonia AS-ile toetuse andmine	0,0	34,4
	Tallinna Lennujaam AS-ile toetuse andmine	0,0	50,0
	Tootmise digitaliseerimise toetus	14,6	10,0
Tallinna Linnakantselei	COVID-19 üüritasu soodustused linnas	0,0	80,0
Alutaguse Vallavalitsus	Kesk-Läänemere programmi projekt "Act Local" CB778	12,1	0,0
Saku Vallavalitsus	Vähese tähtsusega abi Alexela AS-ile ettevõtluse arendamiseks	0,0	42,7
Setomaa Liit	Kesk-Läänemere programmi projekt "Act Local" CB778	8,8	2,3
Tallinna Tehnikaülikool	AIRE Tehisintellekti/ robotiseerimise nõustamine ja robotikakoolitus	0,0	21,9
Kokku vähese tähtsusega abi		52 524,0	71 655,1

Üldmajandushuvi vähese tähtsusega abi			
KIK		1 232,3	1 226,6
	Abikava „Keskkonnakasutusest riigieelarvesse laekunud rahast vähese tähtsusega abi andmise tingimused“	906,1	960,1
	Perioodi 2014-2020 veemajanduse infrastruktuuri arendamine	326,2	266,5
Lääne-Nigula Vallavalitsus		200,0	0,0
	Vähese tähtsusega abi AS-le Matsalu Veevärk (Rõude küla ühisveevärk)	130,0	0,0
	Vähese tähtsusega abi AS-le Haapsalu Veevärk (Nõva reoveepuhasti rekonstrueerimine)	70,0	0,0
MTÜ Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus	Lepingud vedajatega	0,0	33,1
Muhu Vallavalitsus	Toetus Kuressaare Veevärk ASile Liiva reoveepuhasti rekonstrueerimiseks (sihfinantseerimine)	196,3	0,0
RTK		507,5	1 300,0
	Piirkondade konkurentsivõime tugevdamise investeeringute toetus	0,0	74,8
	Töölalast konkurentsivõimet suurendavad teenused ⁶⁴	507,5	1 057,1
	Eesti-Vene Piiriülese koostöö programm (avatud taotlusvoor) ⁶⁵	0,0	168,1
Kokku üldmajandushuvi vähese tähtsusega abi		2 136,1	2 559,7
Vähese tähtsusega abi põllumajandustoodete esmatootmiseks			
Eesti Töötukassa		327,6	392,0
	Globaliseerumise Kohanemise Euroopa Fond 2021 -2023	0,0	6,0
	Tööhõiveprogrammid 2016-2017 ja 2017-2020	114,8	5,2
	Tööhõiveprogramm 2021-2023	0,0	172,2
	Toetused programmist Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks 2015-2020	89,5	90,8
	Tööturuteenuste osutamine töövõimereformi sihtrühmale (2016-2020)	123,3	117,8
EPKK	Kesk-Läänemere programmi projekt "BreedExpo" CB784	1,7	10,1
Keskkonnaamet	Loomade tekitatud kahju hüvitamine	833,7	955,5
KIK	Keskkonnaprogramm 2014-2020	8,4	27,4
MES		430,7	176,8
	COVID-19 toetus	0,0	15,4
	Rahastamisleping nr 10 Maaelu arengukava 2014-2020 rahastamisvahendi sihtfondi haldamiseks	36,1	15,7

⁶⁴ Abimeede on 2020. aastal üle antud SA-lt Innove RTK-le.

⁶⁵ Arvestuslikud numbrid.

	Väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele, mittetulundussektorile ja laenu finantseerijatele laenu andmise kord (laenamise kava)	357,0	132,6
	Väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate võlakohustuste tagamise kord (tagatiste kava)	37,6	13,1
PRIA		655,2	719,8
	COVID-19 puhangust tingitud erakorraline toetus	0,0	149,7
	Mesilaspere toetus	605,8	568,4
	Turuarendustoetus	8,3	1,7
	EMKF rakenduskava 2014–2020 meetme „Kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegia rakendamine” raames antav kalanduspiirkonna kohaliku arengu strateegia rakendamise toetus	41,1	0,0
Muhu Vallavalitsus	Muhu valla ettevõtjatele COVID-19 viiruse levikust tingitud kahjude hüvitamiseks toetuse maksmine	5,9	0,0
Rõuge Vallavalitsus	Ettevõtlustoetus	3,0	0,0
Saaremaa Vallavalitsus	Saaremaa valla ettevõtjatele COVID-19 viiruse levikust tingitud kahjude hüvitamiseks toetuse maksmine	16,6	0,0
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet	Kiiret lairibateenust võimaldavate elektroonilise side võrkudega liitumiseks toetuse andmine	0,0	7,2
Kokku vähese tähtsusega abi põllumajandustoodete esmatootmiseks		2 282,8	2 288,8
Vähese tähtsusega abi kalandussektoris			
Eesti Töötukassa		27,7	61,2
	Tööhõiveprogramm 2016-2017 ja 2017-2020	16,9 ⁶⁶	2,1
	Tööhõiveprogramm 2021-2023	0,0	31,4
	Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks 2015-2020	0,0	6,6
	Tööturuteenuste osutamine töövõimereformi sihtrühmale (2016-2020)	10,8	21,1
Keskkonnaamet	Kala- ja merikotka poolt tekitatud kahju hüvitamine vesiviljelejatele ning hall- ja viigerhüljeste poolt tekitatud kahju hüvitamine kaluritele	43,1⁶⁷	34,9⁶⁸
MES		76,0	31,0
	Rahastamisleping nr 381 vesiviljelusega tegelevate ettevõtete laenu sihtfondi haldamiseks	18,8	0,8
	Väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele, mittetulundussektorile ja laenu finantseerijatele laenu andmise kord (laenamise kava)	25,1	18,9
	Haldusleping nr 16 Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi 2014-2020 rahastamisvahendite haldamiseks ja rakendamiseks	32,1	11,3

⁶⁶ 2020. aastal ainult Tööhõiveprogramm 2016-2017.

⁶⁷ Seahulgas hall- ja viigerhüljeste poolt tekitatud kahju hüvitamine kaluritele 27,5 tuhat eurot ning kala- ja merikotka poolt tekitatud kahju hüvitamine vesiviljelejatele 15,6 tuhat eurot.

⁶⁸ Seahulgas hall- ja viigerhüljeste poolt tekitatud kahju hüvitamine kaluritele 25,2 tuhat eurot ning kala- ja merikotka poolt tekitatud kahju hüvitamine vesiviljelejatele 9,7 tuhat eurot.

PRIA	Kalandustoodete tootja ja töötaja koolitustoetus	3,4	0,0
Muhu Vallavalitsus	Muhu valla ettevõtjatele COVID-19 viiruse levikust tingitud kahjude hüvitamiseks toetuse maksmine	3,0	0,0
Saaremaa Vallavalitsus	Saaremaa valla ettevõtjatele COVID-19 viiruse levikust tingitud kahjude hüvitamiseks toetuse maksmine	0,6	0,0
Kokku vähese tähtsusega abi kalandussektoris		153,8	127,1
KOKKU vähese tähtsusega abi		57 096,7	76 630,7